

BILHEN

Društvo Slovencev RS TRIGLAV Banjaluka • december 2020 • št. 20

Vsebina

UVODNIK

Slovenci smo zanimiv in ponosen narod.....3

POSEBNI DOGODKI

Naše aktivnosti in komunikacije v obdobju virusa covid4

Posjeta ambasadorce Republike Slovenije u BiH

Udruženju Slovenaca RS Triglav Banja Luka5

Obisk veleposlanice Republike Slovenije v BiH

v Društvu Slovencev RS Triglav Banjaluka.....5

Pozdravljeni, dragi moji Slovenci!.....6

Dragi rojaki v zamejstvu in po svetu,7

Izborna skupština

Saveza nacionalnih manjina Republike Srpske8

VIII redovna izborna skupština

Udruženja Slovenaca RS Triglav9

VIII. redna volilna skupščina

Društva Slovencev RS Triglav10

Posjeta gradonačelnika Igora Radojičića

Savezu i udruženjima nacionalnih manjina.....13

UČIMO SE SLOVENŠČINO

Delavnica kamišibaja – pripovedovanje zgodb ob slikah .. 14

Kamišibaj radionica – pričanje priča uz slike14

Že prišel je med nas stari, dobri dedek Mraz.....15

Več je došao među nas stari, dobri Deda Mraz.....16

Ustvarjalne delavnice

ob slovenskem kulturnem prazniku17

Kreativne radionice povodom

slovenačkog kulturnog praznika17

Ustvarjali smo za likovni natečaj

Slavističnega društva Dolenjske in Bele krajine18

Bili smo kreativni za umjetnički konkurs

Slavističnog društva Dolenjske i Bele krajine19

Rovka Črkolovka19

Rovka Črkolovka20

Bralna priznanja20

Nagrade za čitanje21

20. maj – svetovni dan čebel.....21

20. maj - Svjetski dan pčela.....22

Ob začetku šolskega leta - ohranjanje
slovenskega jezika in kulture v času korone.....23

Ob Evropskem dnevu jezikov24

Povodom Evropskog dana jezika24

Narazen, a vendarle skupaj24

Razdvojeni, ali ipak zajedno25

KULTURA NAS ZDRUŽUJE

21. Martinovanje v Banjaluki28

21. Martinovanje u Banjaluci.....29

Predavanje ob stoletnici Univerze v Ljubljani.....30

Predavanje povodom
stogodišnjice Univerziteta u Ljubljani30

Prepraznično veče31

Predpraznični večer32

Dan Republike Srpske 9.1.202032

Odprtje slikarske razstave

Tatjane Ratković Bosnić pod naslovom "Modro".....33

Prešernov dan v Banjaluki

- odprtje razstave o Valentinu Vodniku34

Prešernov dan u Banjaluci

- otvaranje izložbe o Valentinu Vodniku.....35

Slovenski kulturni praznik Prešernov dan v Kaknju37

Slovenački kulturni praznik Prešernov dan u Kaknju37

MEPZ Davorin Jenko

gost na koncertu ansambla „Banjalučki vez“38

11. Slovenački dan38

11. Slovenski dan39

NISMO JIH POZABIL

Na obisku pri Stanku Prosen41

U posjeti Stanku Prosenu41

KUHAJMO Z LJUBEZNIJO

ZLATE MISLI43

Urad Vlade Republike Slovenije
za Slovence v zamejstvu in po svetu

Društvo Slovencev Republike Srbske "TRIGLAV", 78000 Banja Luka, Omladinska 89;
tel/fax +387 51 263 155; e-mail: drustvo.slovencev.triglav@gmail.com; www.udruzenjetriglav.com

Ministarstvo prosvjete i kulture
Republike Srpske

Grad Banja Luka

Slovenci smo zanimiv in ponosen narod

Ko premišljujem o nas Slovencih, ugotavljam, da nas je možno srečati povsod po svetu. Zakaj je med nami tolikšna migracija? Za to so različni vzroki. Morda je bila to le trenutna želja po avanturi, morda težnja za boljši življenski standard, morda ljubezen... Najbolj boleče za Slovence pa so bile razmere, ki so jih prisilile, da so zapustili svoja ognjišča, zaradi kršenja njihovih osnovnih življenskih pravic, nasilnega zatiranja prebivalcev in prepovedi uporabe maternega jezika. Niso ga hoteli zatajiti in niso dovolili, da bi bili na svojem ozemlju podjavljjeni in zaničevani. Zapustili so rodno zemljo. Selili so se na različne konce sveta. V tem obdobju se je veliko Primorcev preselilo tudi v Bosno.

Bil je to začetek novega življenja. S svojo iznajdljivostjo in drugimi vrlinami so prepričali domačine, da želijo na enakopraven in pošten način spoštovati sredino, ki je postala njihova nova domovina. Bil je to obojestranski preporod.

Ko sem se v Ljubljani pred dvajsetimi leti udeležil družinskega srečanja, sem prvič izvedel, da v Banjaluki deluje društvo Slovencev RS Triglav. Začel sem spremljati njihovo delovanje preko spletne strani. Bil sem prijetno presenečen in nisem mogel verjeti, da so člani društva tako aktivni in da so uspeli prebivalcem Banjaluke ponuditi toliko kvalitetnih razstav in drugih kulturnih dogodkov. Marsikatero slovensko mesto v matični domovini v svojih kulturnih hramih ni gostilo toliko priznanih slovenskih umetnikov. Poskrbeli so tudi za to, da se lahko njihovi člani učijo oziroma izpopolnjujejo slovenščino na dopolnilnem pouku slovenščine, ki ga vodijo slovenski učitelji. Ustanovili so mešani zbor Davorin Jenko, v katerem se člani zbora z veseljem učijo in prepevajo slovenske pesmi. Zbor razen nastopov v Banjaluki zelo uspešno tudi gostuje. Tudi na slovensko folkloro niso pozabili. Užitek je gledati mlada, brhka dekleta ob plesih polke in valčka.

Ko sem kolegom v fotografskem klubu Janez Puhar pripovedoval o tem, kako so člani Triglava aktivni, mi na začetku sploh niso verjeli. Ko sem jih prepričal, da mislim resno, smo sklenili, da ponudimo organizacijo fotografiske razstave naših fotografij v Banjaluki. Led sodelovanja je bil prebit. Zvrstilo se je več uspešnih izmenjav kulturnih dogodkov v obeh mestih. V dvostranskih pogovorih se je porodila ideja o možnostih razširjanja sodelovanja in tako je nastalo zelo uspešno sodelovanje kranjskih osnovnih šol in gimnazije France Prešeren z banjaluškimi šolami. Uspeli smo vzbuzditi dobro in pristno sodelovanje šol v obojestransko korist.

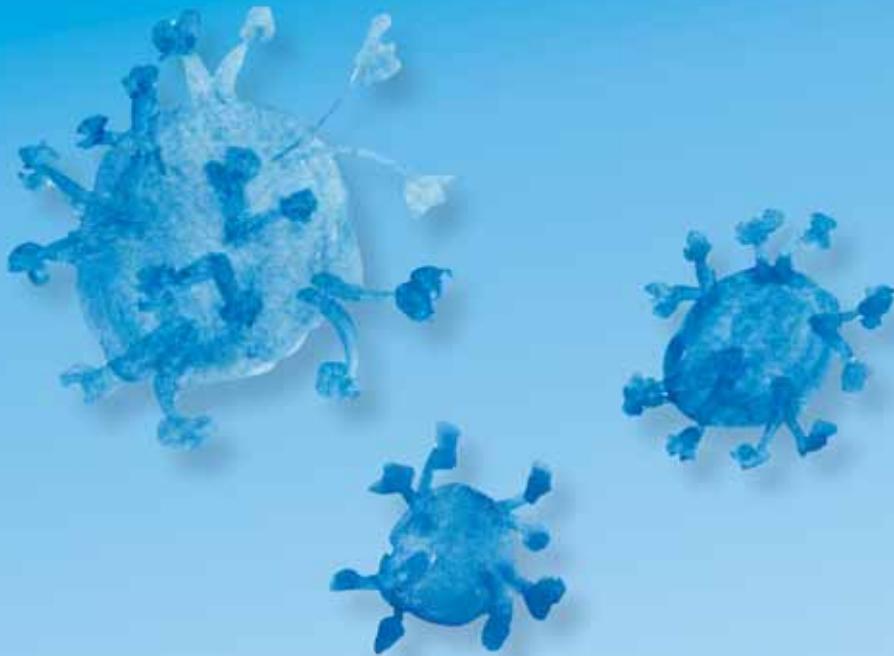
Da ne pozabim omeniti; Mestna občina Kranj je leta 1965 podpisala sporazum o pobratenju in sodelovanju z občino Banjaluka. Omenjeno sodelovanje je v času razpada Jugoslavije zamrlo. Od leta 2005 je postal sodelovanje med občinama spet bolj aktivno, posebno na kulturnem in športnem področju. Upamo, da bomo tako skupaj ustvarili še boljše vezi in porušili prepreke preteklega obdobja.

V letošnjem letu smo načrtovali predstavitev enega od naših velikih Slovencev – Krančana Janeza Puharja, ki se je leta 1842 zapisal z izumom fotografije na steklo na vrh razvoja fotografiske umetnosti tistega časa. Predvideno razstavo naj bi v razstavišču Banskega dvora skupaj odprla banjaluški in kranjski župan. Prav tako smo skupaj s predstavniki društva Triglav načrtovali predstavitev knjige in filma mag. Dušana Tomažiča o nastanku, življenju in delu članov Društva Slovencev Triglav iz Banjaluke. Toda covid-19 nam je na žalost to preprečil. Omenjena dogodka bomo prestavili in ju izpeljali ob ugodnejšem času.

Dragi člani Triglava, zelo veliko ste dosegli in ste na to lahko ponosni. Vaše vodstvo odlično usmerja in vodi društvo. Toda brez podpore članstva ne bi dosegli takšnih uspehov. Mesto Banjaluka vam je tudi naklonjeno in vas šteje za nepogrešljivi del družbenega in kulturnega življenja mesta.

V mojem imenu in članov FD Janez Puhar Vam želim ob bližajočih praznikih predvsem zdravja, sreče in uživanja pri delu v vašem Triglavu.

Lado Kraljič
član fotografskega društva Janez Puhar Kranj

NAŠE AKTIVNOSTI IN KOMUNIKACIJE V OBDOBJU VIRUSA COVID

Pišemo 2020. leto. Kaj naj pišemo za naš bilten v tem letu, ki je poln strahu, nepredvidenih dni, noči, skrbi? Za leto 2020 smo načrtovali veliko projektov. Meseci so leteli, a COVID-19 nas ni želel zapustiti. Razmišljali smo, se dogovarjali po elektronski pošti, telefonu, z ljudmi iz Urada, veleposlaništva, sestajali smo se po kavarniških vrtovih, izogibali smo se zaprtim prostorom, upoštevali smo vse, kar so svetovali strokovnjaki. Bili smo pesimisti, ali v nas je vedno bila prisotna neka skrita želja, tihi optimizem, da se moramo kljub vsemu organizirati. Sredstva, ki smo jih dobili za projekte, so stala. Žal nam je bilo, da jih ne izkoristimo. V nas sta se javili moč in želja, ki nas je vodila, da moramo neke projekte realizirati.

Strah je zamenjala upornost in vsi smo se lotili, da projekte oživimo. Uspeli smo! Naš uspeh, naši projekti so zapisani v našem Biltenu.

BILTEN za leto 2020 je tu. Covid-19 se nas še ni naveličal, on je tu. Tu smo mi, tokrat z mlajšimi predstavniki, izvoljenimi v izvršni odbor na naši 11. skupščini. Prejšnji starejši, dolgoletni člani Izvršnega odbora so postali „mentorji“, predsednica Marija Grbić bo še vedno predsednica, a mladi bodo ustvarjalci novih idej, novih realizacij projektov.

Nataša Kajmaković

POSJETA AMBASADORICE REPUBLIKE SLOVENIJE U BIH UDRUŽENJU SLOVENACA RS „TRIGLAV“ BANJA LUKA

Dana 18.12.2019. godine u prostorijama Udruženja Slovenaca RS „Triglav“ Banja Luka, održan je sastanak članova Izvršnog odbora Udruženja sa ambasadoricom Republike Slovenije u BiH, gospođom Zoricom Bukinac.

Predsjednica Udruženja gospođa Marija Grbić zahvalila se za nesebičnu podršku od strane Ambasade Republike Slovenije u BiH Udruženju Slovenaca Triglav i upoznala ambasadoricu Bukinac o aktualnim dešavanjima, uspešno realizovanim projektima Udruženja tokom 2019. godine i planiranim aktivnostima i projektima u idućoj godini.

Bilo je riječi i o nedavno održanom 21. Martinovanju, tradicionalnoj manifestaciji koju organizuju banjalučki Slovenci svake godine povodom praznika sv.Martina, njegujući stari narodni običaj simboličkog prevođenja mošta u mlado vino, poznat i kao „krštenje vina“.

Ambasadorica Bukinac je izrazila zadovoljstvo radom Udruženja Slovenaca Triglav na promociji i očuvanju slovenačkog kulturnog identiteta na ovim prostorima te naglasila da će se podrška Vlade Republike Slovenije i Ambasade u BiH nastaviti i u budućnosti.

Na prijedlog ambasadorice, dogovorene su aktivnosti na realizaciji novih projekata u 2020. godini koje se odnose na obilježavanje Svjetskog dana pčela 20. maja i organizovanje Tradicionalnog slovenskog doručka koji se sastoji od mlijeka, maslaca, kruha, meda i jabuka.

Kako bi se upozorilo na smanjenje broja pčela u svijetu i skrenula pažnja na njihovu ulogu u zdravlju ljudi i planete, UN su rezolucijom koju je predložila Slovenija a podržale sve zemљe EU i mnoge druge zemљe u svijetu, proglašile 20. maj Svjetskim danom pčela. Ovaj datum je izabran kao dan rođenja Slovenca Antona Janša, pionira modernog pčelarstva koje je u Sloveniji važna poljoprivredna djelatnost sa dugogodišnjom tradicijom.

Prijedlozi su sa zadovoljstvom prihvaćeni i dogovorene su zajedničke aktivnosti na realizaciji navedenih projekata.

Žana Pekić

OBISK VELEPOSLANICE REPUBLIKE SLOVENIJE V BiH V DRUŠTVU SLOVENCEV RS „TRIGLAV“ BANJALUKA

18. decembra 2019 je bil v prostoru Društva Slovencev RS Triglav Banjaluka sestanek članov izvršnega odbora z veleposlanico Republike Slovenije v BiH, Zorico Bukinac.

Predsednica Društva gospa Marija Grbić se je zahvalila za nesebično podporo, ki jo daje Veleposlanstvo Republike Slovenije v BiH Društvu Slovencev Triglav. Seznanila je veleposlanico Bukinac o aktualnih aktivnostih, uspešno realiziranih projektih Društva v letu 2019 in projektih za leto 2020.

Pogовор je potekal tudi o nedavni tradicionalni proslavitvi 21. martinovanja, ki jo vsako leto organizirajo banjaluški Slovenci z željo, da ohranijo star narodni običaj, praznik sv. Marti-

Posebni dogodki

na, simboličnega prehoda mošta v mlado vino, ki je poznan kot „krst vina“.

Veleposlanica Bukinac je pohvalila delo Društva Slovencev Triglav na promociji in ohranitvi slovenske kulturne identitete na tem prostoru. Poudarila je, da se bo podpora Vlade Republike Slovenije in veleposlaništva v BiH tudi v bodoče nadaljevala.

Na predlog veleposlanice so dogovorjene aktivnosti za realizacijo novih projektov v letu 2020, kot sta svetovni dan čebel 20. maja in tradicionalni slovenski zajtrk, ki ga sestavljajo mleko, maslo, kruh, med in jabolka.

Da bi opozorili na zmanjšanje števila čebel v svetu in usmerili pozornost na njihovo vlogo za zdravje ljudi in planeta, so z resolucijo, ki jo je predložila Slovenija, s soglasjem vseh držav EU in mnogih drugih držav v svetu, proglašili 20. maj za svetovni dan čebel. Dan, ki so ga izbrali, je posvečen dnevu rojstva Slovencega Antona Janše, pionirja moderne čebelarstva v Sloveniji. Čebelarstvo je v Sloveniji pomembna kmetijska panoga z dolgoletno tradicijo.

Predlogi so z zadovoljstvom sprejeti in dogovorjene so tudi skupne aktivnosti v realizaciji navedenih projektov.

Prevod Nataša Kajmaković

POZDRAVLJENI, DRAGI MOJI SLOVENCI!

Upam, da vam korona ni pobrala veselja do druženja in da se v omejenem načinu zbiranja kljub vsemu družite. Zelo mi je žal, da tudi našega srečanja v Sarajevu ni bilo mogoče izvesti, a bo kmalu kakšna nova priložnost. Nisem seveda pozabil na vas in se s Slovenci v BiH še kar najprej ukvarjam, tokrat pač raziskovalno. Ob tem bi vam rad sporočil, da bom virtualno, drugače pač ne gre, sodeloval na znanstveni konferenci Univerze v Tuzli, PMF s predstavljivjo zadnje raziskave Slovenci v Mestu Sarajevu po popisih 1991 in 2013 – dodan je še kratek pogled na popise od 1921. Znanstveni članek pa bo objavljen v Reviji za geografijo, Filozofske fakultete v Mariboru. Ob iskanju gradiva sem slučajno naletel na znanstveni članek bosanskega avtorja Kostić, M., „*Naša misel*“, prve novine *Delavskega kulturnega društva Cankar u Sarajevu*, Bosniaca, Sarajevo.; 2007, čeprav je članek star 13 let, upam, da ste ga opazili, torej prvi časopis ni bil Zora, ampak Naša misel.

Gospo Bukinac prosim ob tej priložnosti za pomoč, ali lahko dobite kakšno informacijo o tem, ali je »fond« - škafija – Naša misel digitalizirana in če je to mogoče pridobiti. Kolikor sem razumel iz članka, je v tem kar nekaj zanimivega raziskovalnega materiala.

Seveda bi se rad spomnil še kakšnega martinovanja v Banjaluki, a očitno letos ne bo šlo, pa srečanja v Tuzli, Zenici, Kaknju, tudi v Mariboru, do Sarajeva pa nam ni nekako letos usojeno. Zato se posvečam raziskovanju Slovencev v Laktaših in tamkajšnji Slatini – upam, da bo nastalo kaj koristnega. Davorka, tudi Kakanj in Slo v ZDK so že zelo daleč.

Naj vse skupaj ne izpade kot hvala, bolj bi bil vesel našega osebnega stika in druženja – upam, da bo kmalu kakšna možnost – se kdo od vas morda mudi v Sloveniji ali celo v Mariboru, se oglasite.

Pozdrav vsem prijateljem od Dragice do Dragana. Bom vesel kakšnega vašega odgovora.

Ostanite zdravi!

Dušan Tomažič

DRAGI ROJAKI V ZAMEJSTVU IN PO SVETU,

sem Ana Šket in z začetkom aprila sem postala del kabineta ministrice Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu, moja naloga so tudi stiki z javnostjo in, kar mi je še ljubše, stiki z vami. Zelo se veselim dela, ker se zavedam, kako ključen del slovenskega naroda ste.

Imam srečo, da sem skupaj s svojim ansamblom, v katerem prepevam v prostem času, že lahko spoznala en majhen del slovenstva, ki ga živite po drugih državah in priznam, da me je to zaznamovalo bolj, kot sem pričakovala. Pred obiskom skupnosti na Švedskem in v Nemčiji in preden sem spoznala nekaj čudovitih mladih iz Argentine, si nisem mogla predstavljeni, da bi lahko imel kdo, kljub svoji fizični oddaljenosti, tako rad Slovenijo in slovensko kulturo. Resnično cenim, da se trudite in ohranljate slovensko dušo in tradicijo tudi po drugih delih sveta. Prepričana sem, da bi lahko pogosto bili zgled vsem nam, ki tudi fizično živimo tukaj, na ozemlju naše domovine.

Prav zato si zelo želim, da bi tudi Slovenci v Sloveniji lahko bolje spoznali vaše skupnosti, društva in življenje,

ki ga živite v tujih deželah. V čast si štejem, da me je ministrica dr. Helena Jaklitsch vključila v svoj krog sodelavcev in še posebej me veseli, da vidi kot enega izmed naših pomembnejših ciljev prav to, da naša socialna omrežja in spletni portali postanejo glasniki izjemne slovenske zavesti po vaših društvih.

Zato vas že sedaj povabim, da nam pošiljate utrinke iz vaših dogodkov, aktivnosti, kulturna in druga ustvarjanja pa tudi čisto vsakdanje trenutke iz vaših življenj.

Res se veselim našega sodelovanja. Verjamem, da lahko skupaj spišemo zelo lepo zgodbo in razširimo ter še okrepimo glas o ljubezni do Slovenije, naše skupne domovine, tudi čez mejo in celo po svetu.

Ana Šket

Svetovalka za odnose z javnostjo
Kabinet ministrice - Urad Vlade za Slovence
v zamejstvu in po svetu

Spoštovana Ana Šket!

Lepo, da ste se že takoj na začetku prevzema novega položaja spomnili na nas Slovence, ki živimo ne daleč od naše matične domovine, v Banjaluki BiH. Vaša nekdanja srečanja s Slovenci, slovenskimi skupnostmi širom Evrope, so Vam obudila spoznanje, da Slovenci, kjerkoli živimo, nismo pozabili na domovino naših prednikov. Čeprav imamo dve domovini, obe spoštovani, je vsaka na poseben način naša. V Sloveniji so naše korenine, od tam smo in prav zato želimo ohraniti materni jezik, kulturo, običaje prednikov, in jih prenesti našim potomcem, a pri tem spoštovati tudi vrednosti naše sedanje domovine.

Naše aktivnosti, ki potekajo več kot 22 let, so zapisane v naših letnih poročilih, ki jih pošiljamo vsako leto na Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu. Prav tako je za vsakega dostopen naš letni Biltén. Na spletni strani Društva Slovencev Triglav obveščamo javnost o naših mesečnih dogodkih; pisana je v slovenščini, angleščini in lokalnem jeziku.

V Društvu deluje dopolnilni pouk slovenščine. Učenci, ne glede na starost, dobijo s pomočjo učiteljev kvalitetno znanje slovenskega jezika. Uspešna sta tudi naš MePZ Davorin Jenko in Otroška folklorna skupina. Pevski zbor sodeluje na vseh naših prireditvah, naj bo to doma ali po ostalih mestih širom bivših Republik, in v matični domovini. Skupaj z Otroško folklorno skupino sodeluje na prireditvi Dobrodošli doma, na revijah narodnih manjšin, na našem tradicionalnem vsakoletnem srečanju Slovenski dan v Slatini in martinovanju. Naši uspehi so vi-

dni tudi v uspešnem sodelovanju z literarnimi ustvarjalci, slikarji, glasbeniki, dramskimi umetniki itd., iz Slovenije. Tudi založništvo nam ni nepoznano. Iz navedenega je razvidno, da smo precej aktivni. Vse naše aktivnosti so bile do prejšnjega leta vezane za prostor, ki smo ga delili z ostalimi narodnimi manjšinami. Veliko moči in prošenj smo porabili za pridobitev našega novega prostora. Zaradi naše vztrajnosti, truda naše veleposlanice v BiH Zorice Bukinac in razumevanja župana Banjaluke Igorja Radovičića smo dobili težko pričakovani prostor. Uspeli smo ga preureediti in z novim elanom nadaljevati naše delo.

Vse ostale začrtane programe bomo poskušali realizirati v mesecih, ko se nas bo strašni virus covid-19 naveščil in zapustil. Tako kot vsi širom sveta živimo po določenih ukrepih. Pomagamo si, časa imamo dovolj in šele sedaj vidimo, kako težko se znajdemo v hišnem zaporu. Saj bo minilo, bo, kdaj?....

Čudovita je naša skupna domovina, bogata z naravnimi lepotami, bogate kulture, veselimi in spoštovanimi ljudmi, in vanjo spadamo tudi mi, ki živimo zunaj meja. Ponosni smo, da smo del nje. Znamo to ceniti. Ona je naša, v njej se počutimo vedno dobrodošli, počutimo se, da smo doma.

Veselimo se srečanje z Vami in ker ste nam omenili, da ste tudi pevka, bomo to znali tudi izkoristiti.

IO Društvo Triglav

IZBORNA SKUPŠTINA SAVEZA NACIONALNIH MANJINA SRPSKE

U petak, 11. septembra 2020. godine u prostoru Jevrejskog kulturnog centra u Banjaluci održana je Izborna skupština Saveza nacionalnih manjina Republike Srpske.

Kako je raniji planirani termin održavanja Skupštine morao biti prolongiran shodno aktuelnoj epidemiološkoj situaciji prouzrokovanoj prisustvom koronavirusa, Izbornoj skupštini je prisustvovalo 28 delegata iz Banjaluke, Prijedora, Prnjavora, Gradiške.

U uvodnom obraćanju i prije početka rada Skupštine prisutnim delegatima i gostima obratili su se Franjo Rover ispred Saveza i Đorđe Mikeš ispred Jevrejskog kulturnog centra.

Kroz sedamnaeset tačaka dnevnog reda, delegati Skupštine su usvojili dokumente koji se odnose na izvještaje o radu Saveza i Nadzornog odbora za 2019. godinu, te planove rada za 2020. i 2021. godinu. Izvršen je i izbor novog rukovodstva Saveza nacionalnih manjina Republike Srpske za naredni četverogodišnji period, te je većinom glasova ponovo ukazano povjerenje Franji Roveru da u narednom periodu ostane na čelu Saveza. Novi potpredsjednik Saveza je Janko Šimon iz Udruženja Slovaka Semberije „Juraj Janošik“ Bijeljina, a novi članovi Upravnog odbora su: Ljubica Janjetović, Dragan Hrastek, Aleksandra Stevandić, Iren Milivojević, Zoran Mitrovska, Danijel Kovč, Mladen Lunić i Danijela Trkulja. Pored ovih organa izabrani su i novi članovi Nadzornog odbora, te komisija za kulturu i informisanje i statutarno-pravne poslove.

Nakon održane skupštine, predsjednik Rover se zahvalio prisutnima te je izrazio namjeru da Savez poduzme i dodatne aktivnosti kako bi se realizovao plan rada za 2020. godinu u onoj mjeri koliko aktuelna situacija bude dozvoljavala, iako su brojne aktivnosti morale biti odgođene do daljnog.

Takođe, u narednom periodu jedna od glavnih aktivnosti će biti i obaveze koje se odnose na pripremu akcionih planova a koji proizilaze iz novousvojene Strategije za unapređivanje i zaštitu prava pripadnika nacionalnih manjina u Republici Srpskoj za period 2020-2024. godina.

M. K.

VIII REDOVNA IZBORNA SKUPŠTINA UDRUŽENJA SLOVENACA RS TRIGLAV

Dana 27.9.2020. godine održana je VIII redovna izborna skupština Udruženja Slovenaca RS „Triglav“ Banja Luka.

Poštujući epidemiološke mjere i pridržavajući se uputstava nadležnih organa, na skupštini se okupilo oko 50 članova koji su, nakon izbora radnog predsjedništva i predsjednika skupštine, imali priliku čuti Izvještaj o radu Udruženja Slovenaca Republike Srpske "Triglav" za period 2016-2019. godina, Finansijski izvještaj Udruženja Slovenaca Republike Srpske "Triglav" za period 2016-2019. godina i Izvještaj Nadzornog odbora Udruženja Slovenaca Republike Srpske "Triglav" za period 2016-2019. godina. Potrebno je napomenuti da su svi materijali za skupštinu unaprijed dostavljeni elektronskim putem.

Tokom izlaganja Izvještaja o radu koji je predstavila Ana Marjanović, pomenute su najvažnije aktivnosti, a naročito je istaknut rad dodatne nastave slovenačkog jezika i svih pratećih aktivnosti, zatim proslava 15. godišnjice rada hora „Davorin Jenko“, obilježavanje 20. godišnjice rada Udruženja i preseljenje u nove prostorije. Takođe, Finansijski izvještaj je predstavljen sa svim prihodima i rashodima po godinama dok je u Izvještaju o radu Nadzornog odbora, koji je predstavila Mira Dojčinović, navedeno da je Udruženje u izvještajnom periodu organizovalo 238 aktivnosti, da su sve aktivnosti uredno dokumentovane i svi finansijski izvještaji predati nadležnim institucijama na vrijeme. U pogledu rada svih odbora, Nadzorni odbor je naveo da su svi odbori ispunili svoje ciljeve, a posebno je istakao potrebu da se rad Odbora za humanitarne i socijalne poslove unaprijedi. Skupština je jednoglasno usvojila navedene izvještaje.

Nakon predstavljenih izvještaja, prešlo se na tačku dnevnog reda koja se odnosi na izbore predsjednika i potpredsjednika Udruženja, kao i članova Izvršnog odbora i Nadzornog odbora.

Predsjednica skupštine je pročitala prijedlog imena na pomenute funkcije te je skupština isti jednoglasno usvojila. Saziv za period 2020-2022. godina je sljedeći: predsjednik Udruženja i ujedno član Izvršnog odbora - Marija Grbić, potpredsjednik Udruženja i ujedno član Izvršnog odbora - Žana Pekić, članovi Izvršnog odbora - Anita Čemažar Marković, Dražena Bubonjić, Boris Katan, Mladen Lunić, Ana Marjanović, Nataša Kajmaković, Viktor Debeljak, Marija Petković i Slavko Rolih, a u Nadzorni odbor su izabrani: Mira Dojčinović (predsjednik), Zdenka Jelić (član) i Siniša Čenić (član).

Mladen Lunić je članove skupštine upoznao sa Programom rada za period 2020-2022. godina, pri čemu je posebno istakao činjenicu da će Udruženje lakše organizovati neke od svojih aktivnosti sada kada ima vlastite prostorije. Napomenuo je da je potrebno uključiti nove generacije djece u rad folklorne sekcije, ali i pokušati svojim aktivnostima privući veći broj članova kako bi isti što aktivnije bili uključeni u rad Udruženja.

U pogledu tačke dnevnog reda koja se odnosi na izmjenu Statuta Udruženja, predsjednica skupštine je članove upoznala sa potrebom izmjene člana koji se odnosi na adresu sjedišta Udruženja što su prisutni jednoglasno usvojili.

Nakon predstavljenih izvještaja i programa, prešlo se na diskusiju pod tačkom razno. Prisutni su imali nekoliko pitanja koja su se odnosila na stavke finansijskog izvještaja, proširenje aktivnosti kojima se Udruženje bavi, način rada hora s obzirom na neodgovarajuću prostoriju na novoj lokaciji. Članovi Izvršnog odbora su dali odgovore i pozvali sve prisutne da ukoliko imaju inicijative koje bi mogle doprinijeti boljem radu Udruženja, iste slobodno dostavе uz prijedlog načina realizacije i nosilaca aktivnosti.

Ana Marjanović

VIII. REDNA VOLILNA SKUPŠČINA DRUŠTVA SLOVENCEV RS TRIGLAV

27. 9. 2020 je potekala VIII. redna volilna skupščina Društva Slovencev RS Triglav Banjaluka.

Ob spoštovanju epidemioloških ukrepov in upoštevanju navodil pristojnih organov se je na skupščini zbral približno 50 članov, ki so imeli po izvolitvi delovnega predsedstva in predsednika skupščine priložnost slišati poročilo o delu Društva Slovencev Republike Srbske Triglav za obdobje 2016–2019, finančno poročilo Društva Slovencev Republike Srbske Triglav za obdobje 2016–2019 in poročilo nadzornega odbora Društva Slovencev Republike Srbske Triglav za obdobje 2016–2019. Treba je opozoriti, da so bili vsi materiali za skupščino vnaprej oddani v elektronski obliki.

V poročilu o delu, ki ga je predstavila Ana Marjanović, so bile omenjene najpomembnejše dejavnosti, predvsem delo dopolnilnega pouka slovenskega jezika in vse spremljajoče dejavnosti, praznovanje 15. obletnice pevskega zbora Davorin Jenko, 20. obletnice Društva in preselitev v nove prostore. Prav tako je bilo finančno poročilo predstavljeno o z vsemi prihodki in odhodki po letih. V poročilu o delu nadzornega odbora, ki ga je predstavila Mira Dojčinović, je navedeno, da je Društvo v tem obdobju organiziralo 238 dejavnosti, da so bile vse dejavnosti ustrezno dokumentirane in da so bila vsa finančna poročila pravočasno predložena. Glede dela vseh odborov je nadzorni odbor dejal, da so vsi odbori izpolnili svoje cilje, posebej pa je poudaril potrebo po izboljšanju dela odbora za humanitarne in socialne zadeve. Skupščina je omenjena poročila soglasno sprejela.

Po predstavljenih poročilih smo prešli na točko dnevnega reda, ki se nanaša na izvolitev predsednika in podpredsednika Društva ter članov izvršnega in nadzornega odbora. Predsednica skupščine je prebrala predlog imen za omenjene funkcije, ta predlog je skupščina soglasno sprejela. Člani v obdobju 2020–2022 so: predsednica Društva in tudi članica izvršnega odbora - Marija Grbić, podpredsednica Društva in tudi članica izvršnega odbora - Žana Peškić, člani izvršnega odbora - Anita Čemažar Marković, Dražena Bubonjić, Boris Katan, Mladen Lunić, Ana Marjanović, Nataša Kajmaković, Viktor Debeljak, Marija Petković in Slavko Rolih, člani nadzornega odbora: Mira Dojčinović (predsednica), Zdenka Jelić (članica) in Siniša Čenić (član).

Mladen Lunić je člane skupščine seznanil s Programom dela za obdobje 2020–2022. Poudaril je, da bo Društvo laže organiziralo nekatere svoje dejavnosti zdaj, ko ima svoje prostore. Omenil je, da je potrebno v delo folklorne skupine vključiti nove generacije otrok, hkrati pa poskusiti s svojimi aktivnostmi pritegniti večje število članov, ki bodo aktivneje vključeni v delo Društva.

Pri točki, ki se je nanašala na spremembo statuta Društva, je predsednica skupščine člane seznanila s potrebo za spremembo naslova sedeža Društva, to so prisotni soglasno sprejeli.

Po predstavljenih poročilih in programih smo prešli na razpravo pod točko razno. Prisotni so imeli več vprašanj, povezanih s finančnim poročilom, razširitevijo dejavnosti, s katerimi se Društvo ukvarja, in načinom delovanja zbora zaradi neprimernega prostora na novi lokaciji. Člani izvršnega odbora so odgovorili na vprašanja in vse prisotne povabili, da vse pobude, ki bi lahko prispevale k boljšemu delu Društva, podajo s predlogom za način izvedbe in imenom osebe, ki bo zadolžena za to dejavnost.

Prevod Nataša Kajmaković

FUNKCIJA	IZVRŠNI ODBOR
Predsjednik udruženja	Marija Grbić
Potpredsjednik	Žana Pekić
Odbor za kulturne djelatnosti	Anita Čemažar Marković
Odbor za obrazovanje i sport	Dražena Bubonjić
Odbor za humanitarne i socijalne poslove	Boris Katan
Odbor za opšte i pravne poslove	Mladen Lunić
Odbor za OSJ i marketinšku djelatnost	Ana Marjanović
Član	Nataša Kajmaković
Član	Viktor Debeljak
Član	Marija Petković
Član	Slavko Rolih

ODBOR	PREDSJEDNIK ODBORA	ČLANOVI ODBORA
Odbor za kulturne djelatnosti	Anita Čemažar Marković	Vesna Marinković Vojvodić Muhamed Musić Saša Jovanović
Odbor za obrazovanje i sport	Dražena Bubonjić	Tijana Medić Gorana Retel Nada Vatovec Nemanja Babić
Odbor za humanitarne i socijalne poslove	Boris Katan	Slavko Rolih Dubravka Gaćanović Miran Savić
Odbor za opšte i pravne poslove	Mladen Lunić	Aleksandar Špehar Robert Perušić Marjan Cucek Saša Kelečević spoljni saradnik Majda Despotović spoljni saradnik
Odbor za OSJ i marketinšku djelatnost	Ana Marjanović	Marko Petrović Lenka Debeljak-Perušić Luka Babić

Posebni dogodki

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Komisija za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana
t: 01 499 95 20, f: 01 478 99 45, e: gp@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Številka: 009-03/18-4/85
Ljubljana: 5. 10. 2020

Marija Grbić
predsednica
Udruženja Slovenaca »Triglav« Banja Luka

marija.grbic1@gmail.com

Spoštovani,

v imenu Komisije Državnega zbora za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu vam
iskreno čestitam ob Izvolitvi.

Izvolitev je odraz zaupanja v vaše dosedanje delo in prihodnje projekte za krepljenje
položaja slovenske narodne skupnosti v Banja Luki.

Želim vam veliko delovne vneme pri izpolnjevanju vašega programa. Verjamem, da
boste dodali svoj doprinos k povezovanju Slovenk in Slovencev ter širjenju
slovenskega kulturnega in gospodarskega prostora ter narodne identitete med
Slovenci.

S spoštovanjem,

Dušan Šiško
predsednik

Cenjeni Dušan Šiško!

Najlepša hvala za čestitke. Veseli me, da ste kot predsednik Komisije za Slovence v zamejstvu in po svetu prepoznali napore in ustvarjalnost članov Društva Slovencev RS Triglav iz Banjaluke, ki si že več kot 20 let prizadeva ohranjati slovenski jezik in kulturo v Bosni in Hercegovini. Veseli me, da spremljate naše delo, kar nas dodatno hrabri, da bomo še dalje po svojih najboljših močeh uspešno utrjevali slovenstvo in duh slovenstva med rojaki, ki žive izven Slovenije.

Veseli bi bili srečanja z Vami, na katerem bi spregovorili tudi o novih idejah za ohranjanje slovenske kulture, jezika in običajev Slovencev v Bosni in Hercegovini.

IO Društva Triglav

POSJETA GRADONAČELNIKA IGORA RADOJIČIĆA SAVEZU I UDRUŽENJIMA NACIONALNIH MANJINA

Na inicijativu predsjednika Saveza nacionalnih manjina Republike Srpske, Franje Rovera, u ponedjeljak 5. oktobra upriličen je radni sastanak predstavnika Saveza i udruženja nacionalnih manjina sa gradonačelnikom Banjaluke, Igom Radojičićem.

Ovom prilikom, gradonačelnik Radojičić je pohvalio rad svih udruženja u prethodnom periodu iako aktuelna epidemiološka situacija u tekućoj godini znatno otežava rad i aktivnosti udruženja, posebno u onoj mjeri koja se odnosi na veće kulturne događaje koji uključuju i prisustvo većeg broja ljudi. Takođe, izrazio je zahvalnost za sve do-sadašnje upućene kritike, pohvale i sugestije koje su u mnogome dale doprinos kreiranju pozitivne lokalne politike i nastavku podrške radu i aktivnostima udruženja nacionalnih manjina.

Redovni radni sastanci i susreti udruženja nacionalnih manjina sa predstvincima Gradske uprave i gradonačelnikom Grada Banja Luka su redovna godišnja aktivnost prilikom koje predstavnici udruženja i Saveza redovno informišu o aktuelnim projektima i realizovanim aktivnostima koji doprinose promociji kulture i kulturnog naslijeđa nacionalnih manjina, a koji ujedno doprinose i boljoj promociji Grada Banja Luka.

M. K.

DELAVNICA KAMIŠIBAJA – PRIPOVEDOVANJE ZGODB OB SLIKAH

Kamišibaj je oblika pripovedovanja zgodb ob slikah. Izhaja iz Japonske. *Kami* pomeni japonsko papir, *šibaj* pa gledališče oziroma dramo. Slike so vložene v majhen oder – *butaj*. Priovedovalec ob pripovedovanju menja slike, ki prikazujejo dogajanje v zgodbi ali pesmi. Kamišibaj združuje besedno in likovno umetnost, gledališče, strip in film, zato je primeren tudi za uporabo v šolah in vrtcih. Pomembna je skladnost slike, besedila in govornega nastopa.

Katja Bevk in Božena Kolman Finžgar iz knjižnice Antona Tomaža Linharta Radovljica sta v Banjaluko prinesli *butaj* in v soboto, 23. novembra, so se tri skupine učencev preskusile v ustvarjanju slik za pripovedovanje. Izbrali smo znane pravljice: tisto o rokavički, ki jo je izgubil dedek Mraz, vanjo pa so se naselile živali, o dedku Mrazu, ki se je zataknil v dimniku, o šivilji in njenih čarobnih škarjicah, o Zlatorogu – kozlu z zlatimi rogovi, ki je nesmrten, zgodbo o Petru Klepcu ter legendo o nastanku Blejskega jezera. Najmlajši so naslikali prizore pesmi, ki govorijo o zimi in novoletnih običajih. Vsi učenci so pokazali veliko ustvarjalnosti in vztrajnosti. Nekateri so se že preskusili v pripovedovanju ob slikah, drugi bodo pripovedovanje še vadili, svoje slike morajo tudi še pobarvati. V soboto, 14. decembra, bodo nastopili na prireditvi, ki jo pripravljamo ob prihodu dedka Mraza.

Delavnica kamišibaja je bila del projekta Knjižnica – vesolje zakladov. Uvodoma nam je Katja Bevk predstavila to obliko pripovedovanja, povedala nam je nemško ljudsko pravljico Mamka Bršljanka. Knjižničarke knjižnice Antona Tomaža Linharta iz Radovljice že šest let prihajajo v Banjaluko in vedno pripravijo kaj zanimivega. Uvodno jesensko srečanje je vsako leto namenjeno ustvarjalnim delavnicam in spodbudam, da bi naši učenci kar največ brali. Na zaključku šolskega leta najboljšim bralcem podelijo nagrade, za vse pripeljejo knjige za poletno branje. Stik s pisano besedo je za tiste, ki ne živijo v okolju, kjer bi slovenščino vsak dan govorili, zelo pomemben, zato smo veseli sodelovanja s knjižnico Antona Tomaža Linharta Radovljica. Z delavnico kamišibija smo učence spodbudili k pripovedovanju, ob risanju so lahko izrazili svojo ustvarjalnost. Izvirni izdelki potrjujejo, da so učenci iz Banjaluke, Slatine in Tesliča uživali ob delu. Zdaj se že veselijo, da bodo svoje izdelke pokazali na novoletni prireditvi.

Barbara Hanuš

KAMIŠIBAJ RADIONICA – PRIČANJE PRIČA UZ SLIKE

Kamišibaj je oblik pri povijedanja uz slike. Potiče iz Japana. „Kami“ znači japski papir, a „šibaj“ pozorište ili drama. Slike se slažu u malu pozornicu – „butaj“.

Pri povjedač, prilikom pri povijedanja, izmjenjuje slike koje prikazuju ono što se događa u priči ili pjesmi. Kamišibaj kombinuje verbalnu i vizuelnu umjetnost, pozorište, strip i film, što ga čini pogodnim za upotrebu u školama i vrtciima. Važna je konzistentnost slike, teksta i glasa.

Katja Bevk i Božena Kolman Finžgar iz biblioteke Antona Tomaža Linharta Radovljica donijeli su *butaj* u Banjaluku i u subotu, 23. novembra, tri grupe učenika opobrali su se u kreiranju slika za pri povijedanje. Odabrali smo poznate bajke: onu o rukavici koju je izgubio Djed Mraz a u nju se naselile životinje, o Djedu Mrazu, koji se zaglavio u dimnja-

ku, o krojačici i njenim čarobnim makazama, o Zlatorogu – jarcu sa zlatnim rogovima koji je besmrtan, priču o Petru Klepecu i legendu Bledskog jezera. Najmlađi su crtali prizore pjesama koje govore o zimskim i novogodišnjim običajima. Svi učenici pokazali su puno kreativnosti i upornoštiti. Neki su se već testirali u pripovijedanju uz slike, drugi će još uvek vježbati pripovijedanje priča a svoje slike će morati nacrtati. Oni će u subotu, 14. decembra, nastupiti na događaju na koji se pripremamo kada dođe Djed Mraz.

Kamišibaj radionica bila je dio projekta Biblioteka – vasiona blaga. Na početku nas je Katja Bevk upoznala s ovom vrstom pripovijedanja, ispričala nam je njemačku narodnu bajku Mamka Bršljanka. Bibliotekarke iz biblioteke Antona Tomaža Linharta iz Radovljice dolaze u Banjaluku već šest godina i uvijek pripreme nešto zanimljivo. Uvodni jesenji susret namijenjen je svake godine za kreativne radionice i poticaje za naše učenike da pročitaju što više. Na kraju školske godine dodjeljuju nagrade najboljim čitaocima, donoseći knjige za čitanje za sve tokom ljeta. Kontakt s pisanim riječju vrlo je važan za one koji ne žive u okruženju u kojem bi se svakodnevno govorio slovenački, pa nam je dragو što saradujemo s bibliotekom Antona Tomaža Linharta iz Radovljice. Radionicom kamišibaj potaknuli smo učenike na pripovijedanje i izražavanje svoje kreativnosti prilikom crtanja. Originalni proizvodi potvrđuju da su učenici iz Banjaluke, Slatine i Teslića uživali u radu. Sada se već veseli da će svoje proizvode predstaviti na novogodišnjoj priredbi.

Prevod Ana Marjanović

ŽE PRIŠEL JE MED NAS STARI, DOBRI DEDEK MRAZ

Spet je novoletni čas. Sveti Miklavž je v Sloveniji že hodil okoli, Božiček in dedek Mraz pa še bereta pisma otrok in pripravljava darila.

Pridni palčki jima pomagajo in prav palčki so jima povedali, da ju otroci v Banjaluki že čakajo. Pohiteli so in pripeljali veliko daril, v vsakem paketu pa je bila tudi lepa slovenska slikonica, saj palčki vedo, da so v Banjaluki in Slatini učenci, ki se učijo slovenščino in veliko berejo.

Božiček in dedek Mraz prideta vedno skupaj, tako pokažeta vsem, kako lepo je, če smo prijatelji in si pomagamo. Tudi otroci, ki se učijo slovenščino, so pravi prijatelji. Radi se igrajo in si pomagajo pri učenju.

V soboto, 14. decembra, so dopoldan izdelovali voščilnice in vadili za nastop. Risbe za kamišibaj so pripravili že na delavnici pred tremi tedni. Popoldan smo se vsi zbrali v Židovskem kulturnem centru, dvorana je bila kar premajhna za vse, ki so prišli čakat dedka Mraza. Program so vodile tri žabe – učenci iz Slatine. Šolarji so se predstavili s pravljicami Rokavička, O šivilji in škarjicah, Peter Klepec, Zlatorog in Dedek Mraz v dimniku. Slišali smo tudi veliko pesmi, vse so spremljale ilustracije.

Kamišibaj je umetnost pripovedovanja zgodb ob slikah v malem lesenem odru. Ta umetniška oblika, ki povezuje besedno in likovno umetnost, je v Banjaluki manj znana, a je za učence dopolnilnega pouka slovenščine zelo primerna, saj vsi radi rišejo. Nastopajoči so združili sliko in besedo in tako pritegnili pozornost poslušalcev. Ob koncu programa so vsi skupaj zapeli pesem Siva kučma, bela brada in poklicali dedka Mraza.

Dedek Mraz je prišel skupaj z Božičkom. Otroke sta vprašala, če so bili pridni. Seveda, otroci v Banjaluki in Slatini so zelo pridni. Domov so odhajali z bogatimi darili in lepimi spomini na srečanje z dedkom Mrazom in Božičkom. Novoletni čas je tudi čas za druženje, zato je Društvo Slovencev Triglav pripravilo zakusko in po prireditvi je bil čas za klepet o vsem, kar smo to leto doživelji, in o tem, kar nas čaka. Pomislili smo na besede slovenske pesnice Anje Štefan: »Naj sreča, ki pravkar je sedla med nas, raztegne se daleč čez praznični čas.«

Barbara Hanuš

VEĆ JE DOŠAO MEĐU NAS STARI, DOBRI DEDA MRAZ

Ponovo je novogodišnje vrijeme. Sveti Nikola je već proštao Slovenijom, a Djed Božićnjak i Djed Mraz još uvijek čitaju pisma djece i pripremaju poklone.

Vrijedni patuljci im pomažu i baš oni su im rekli da ih djeca u Banjaluci već čekaju. Požurili su i donijeli puno poklona, a u svakom je paketiću bila i lijepa slovenačka slikovnica, jer patuljci znaju da u Banjaluci i Slatini postoji učenici koji puno uče i čitaju slovenački. Djed Božićnjak i Djed Mraz uvijek zajedno dođu i svima pokazuju kako je lijepo biti prijatelji i pomagati jedni drugima. I djeca koja uče slovenački jezik su pravi prijatelji. Vole da se igraju i pomažu u učenju.

U subotu, 14. decembra, izrađivali su čestitke i uvježbavali nastup. Crteži za kamišibaj već su pripremljeni na radio-nici prije tri nedelje. Popodne smo se okupili u Jevrejskom kulturnom centru, dvorana je bila premala za sve koji su došli čekati Djeda Mraza. Program su vodile tri žabe - učenici iz Slatine. Školarci su se predstavili bajkama Rukavica, O šivanju i makazama, Peter Klepec, Zlatorog i Djed Mraz u dimnjaku. Čuli smo i mnoge pjesme, sve popraćene ilustracijama.

Kamišibaj je umjetnost pripovijedanja pored slika u maloj drvenoj pozornici. Ova umjetnička forma koja spaja verbalnu i vizuelnu umjetnost manje je poznata u Banjaluci, ali je veoma pogodna za učenike dodatne nastave slovenačkog jezika, jer svi vole crtati. Oni koji su nastupali su kombinovali sliku i riječ kako bi privukli pažnju slušalaca. Na kraju programa svi su otpjevali pjesmu Siva kučma, bela brada i zvali Djeda Mraza.

Djed Mraz je došao zajedno sa Djedom Božićnjakom. Pitali su djecu da li su dobra. Naravno, djeca u Banjaluci i Slatini veoma su marljiva. Vratili su se kući s bogatim poklonima i dragim sjećanjima na susret sa Djedom Božićnjakom i Djedom Mrazom. Doček Nove godine vrijeme je i za druženje, pa je Udruženje Slovenaca Triglav pripremilo zakusku, a nakon priredbe došlo je vrijeme za razgovor o svemu što smo ove godine doživjeli i što nas očekuje. Pomislili smo na riječi slovenske pjesnikinje Anje Štefan: "Neka se sreča koja je upravo sjela među nas proteže daleko izvan prazničnog vremena."

Prevod Ana Marjanović

USTVARJALNE DELAVNICE OB SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU

8. februar je slovenski kulturni praznik, dan, ko se spominjamo smrti slovenskega pesnika Franceta Prešerna. Dopolnilni pouk slovenskega jezika in kulture je bil na ta dan prazničen, spomin na pesnika smo počastili z ustvarjalnimi delavnicami.

Z nami sta bili kustosinji Gorenjskega muzeja Kranj Anja Poštrak in Barbara Kalan. Na Osnovni šoli G. S. Rakovski sta izvedli tri delavnice za otroke in mladostnike. Učenci so pisali z gosjimi peresi, barvali so podobe oblačil iz obdobja romantike, ob zemljevidu Gorenjske so prizore iz Prešernovega življenja umeščali po krajih (npr. rojstna hiša, Prešernovo gledališče, Prešernov gaj, Prešernov trg ...).

Kranj je Prešernovo mesto, tam je France Prešeren umrl in tam je pokopan. Kustosinji sta povedali, kaj se v Kranju dogaja 8. februarja, pokazali sta različne slikanice Prešernovih del, pri mladostnikih sta posebej poudarili sporočilo Zdravljice. Mladostniki so spoznali tudi življenje in delo Valentina Vodnika, saj je Gorenjski muzej Kranj v Vodnikovem letu pripravil razstavo Valentin Vodnik – Kranjcev prvi poet.

Namen delavnic je bil mladim približati življenje in delo dveh pomembnih slovenskih ustvarjalcev: Valentina Vodnika, ki je ustvarjal v obdobju razsvetlenstva, in Franceta Prešerna, ki je ustvarjal v obdobju romantike. Učenci se največ naučijo, če so sami dejavni, in ustvarjalne delavnice jim bodo prav gotovo ostale v spominu. Za spomin pa so dobili tudi knjigo Prešernovih pesmi.

Barbara Hanuš

KREATIVNE RADIONICE POVODOM SLOVENAČKOG KULTURNOG PRAZNIKA

8. februar je slovenački kulturni praznik, dan kada se sjećamo smrti slovenačkog pjesnika Franca Prešerna. Dodatna nastava slovenačkog jezika i kulture bila je na ovaj dan praznična, a sjećanje na pjesnika smo osvježili kroz kreativne radionice.

S nama su bile kustosice Gorenjskog muzeja Kranj Anja Poštrak i Barbara Kalan. U Osnovnoj školi G. S. Rakovski organizovane su tri radionice za djecu i mlade. Učenici su pisali gusjim perom, bojili slike odjeće iz romantičnog perioda i postavljali prizore iz Prešernovog života oko mesta na karti Gorenjske (npr. rodna kuća, Prešernovo pozorište, Prešernov gaj, Prešernov trg...).

Kranj je Prešernov grad, tamo je umro France Prešern i tamo je i pokopan. Kustosice su ispričale šta se u Kranju

događa 8. februara, pokazale su razne slikovnica Prešernovih djela, a posebno su mladima istaknule poruku Zdravljice. Mladi su takođe upoznali život i djelo Valentina Vodnika, budući da je Gorenjski muzej Kranj u godini Vodnika organizovao izložbu Valentin Vodnik - prvi pjesnik Kranja.

Svrha radionica bila je približiti mladima život i djelo dva važna slovenačka stvaraoca: Valentina Vodnika, koji je radio u doba prosvjetiteljstva, i Franca Prešerna, koji je stvarao tokom romantičnog perioda. Učenici najviše uče ako su i sami aktivni, a kreativne radionice sigurno će pamtitи. Kao uspomenu dobili su i knjigu Prešernovih pjesama.

Prevod Ana Marjanović

USTVARJALI SMO ZA LIKOVNI NATEČAJ SLAVISTIČNEGA DRUŠTVA DOLENJSKE IN BELE KRAJINE

Slavistično društvo Dolenjske in Bele krajine je razpisalo likovni natečaj Slovenščina – moj jezik. Učenci dopolnilnega pouka slovenščine so se z veseljem lotili dela, saj radi rišajo in pripravljajo plakate. Svoja razmišljanja o slovenščini so predstavili izvirno in nastali so odlični plakati. Žal je epidemija preprečila, da bi jih v Novem mestu že lahko razstavili, vsi upamo, da se bo to zgodilo februarja, ko praznujemo dan maternih jezikov. Slovenščina je za mnoge učence jezik njihovih prednikov in ob ustvarjanju plakatov so poudarili svoj pozitivni odnos do jezika.

Barbara Hanuš

BILI SMO KREATIVNI ZA UMJETNIČKI KONKURS SLAVISTIČNOG DRUŠTVA DOLENJSKE I BELE KRAJINE

Slavistično društvo Dolenjske i Bele krajine raspisalo je umjetnički konkurs Slovenački - moj jezik. Učenici dodatne naštave slovenačkog jezika rado su se prihvatali posla, jer vole crtati i pripremati plakate. Na originalan način predstavili su svoja razmišljanja o slovenačkom jeziku i nastali su izvrsni plakati. Nažalost, epidemija im je onemogućila izlaganje u Novom Mestu, a svi se nadamo da će se to dogoditi u februaru, kada slavimo Dan maternjeg jezika. Za mnoge učenike slovenački je jezik njihovih predaka, a prilikom izrade plakata isticali su svoj pozitivan stav prema jeziku.

Prevod Ana Marjanović

ROVKA ČRKOLOVKA

8. februarja se je iztekel projekt Rovka Črkolovka. Knjižnica Srečka Vilharja Koper je bralno tekmovanje pripravila četrtič, mi smo sodelovali prvič. Vsak učenec mora prebrati najmanj eno knjigo iz bralnega seznama, da se skupina lahko uspešno uvrsti. Prijavili smo dve skupini, obe sta bili uspšeni, izstopali so učenci iz Slatine, ki so se zelo trudili in vsak teden prebrali eno knjigo. V Sloveniji, Italiji, Avstriji in Bosni in Hercegovini je sodelovalo 1154 učencev, ki so prebrali 4900 knjig.

Naši učenci so ilustrirali izbrana dela in komisija je sporočila, da so njihovi likovni izdelki izstopali med poslanimi. Najboljše likovne stvaritve bodo nagrajene in vsi smo se zelo veselili, da bomo odšli v Koper na podelitev nagrad. Korona virus je preprečil izvedbo prireditve in naš odhod v Slovenijo. Vsi upamo, da bomo spomladni lahko odšli po priznanju.

Barbara Hanuš

ROVKA ČRKOLOVKA

8. februara završen je projekat Rovka Črkolovka. Biblioteka Srečka Vilhara u Kopru pripremila je četvrti put takmičenje u čitanju, a mi smo učestvovali prvi put. Svaki učenik mora pročitati najmanje jednu knjigu sa liste za čitanje kako bi grupa bila uspješno rangirana. Prijavili smo se za dvije grupe, obje su bile uspješne, istakli su se učenici iz Slatine koji su se jako trudili i čitali po jednu knjigu svake sedmice. U Sloveniji, Italiji, Austriji i Bosni i Hercegovini učestvovalo je 1.154 učenika koji su pročitali 4.900 knjiga.

Naši su učenici ilustrovali odabrana djela, a komisija je izvijestila da se njihovi umjetnički proizvodi ističu među pristiglim. Najbolja umjetnička djela će biti nagrađena i svi smo bili vrlo sretni što ćemo ići u Kopar na svečanu dodjelu nagrada. Koronavirus je spriječio događaj i naš odlazak u Sloveniju. Svi se nadamo da ćemo na proljeće moći otići po priznanja.

Prevod Ana Marjanović

BRALNA PRIZNANJA

Učenci dopolnilnega pouka slovenščine so v preteklem šolskem letu osvojili veliko bralnih priznanj. Sodelovali so v projektih Rovka Črkolovka, Knjižnica - vesolje zakladov, brali so za bralno značko in postali poletni bralci - poletavci.

Naj bodo fotografije priznanj in nagrad spodbuda, da tudi to šolsko leto ne pozabijo na branje.

Barbara Hanuš

NAGRADE ZA ČITANJE

Učenici dodatne nastave slovenačkog jezika osvojili su mnoge nagrade za čitanje u protekloj školskoj godini. Učestvovali su u projektima Rovka Črkolovka, Biblioteka – vasiona blaga, čitali za čitalačku značku i postali ljetni čitaoci - poletavci.

Fotografije priznanja i nagrada neka budu podsticaj da ni ove školske godine ne zaboravimo na čitanje.

Prevod Ana Marjanović

20. MAJ – SVETOVNI DAN ČEBEL

Slovenija je v okviru Organizacije Združenih narodov (OZN) predlagala, da se 20. maj razglaši za svetovni dan čebel. Letos smo praznovali 3. svetovni dan čebel. Cilj je ozaveščati ljudi, da je nujno izboljšati pogoje za preživetje čebel in s tem tudi za preživetje ljudi.

Letošnji svetovni dan čebel je bil drugačen kot lani, ko smo pri pouku skupaj obeležili ta dan. A marljive čebele se ne menijo za virus, obilje cvetov jih vabi in tudi mi uživamo ob njihovem brenčanju. Ker se ne moremo družiti, je naše praznovanje na daljavo.

Kosta in Đorđe Baroš sta svetovni dan čebel preživelva v čebelnjaku. Pridno pomagata dedku, saj bi tudi onadva rada postala čebelarja. Izdelala sta še čebelici iz papirja, naučila sta se dve pesmi o čebelah: pesem Romane Kranjčan Zum zum zum in pesem Anje Štefan Tri čebele. Čestitamo mladima čebelarjem, ki sta v teh mesecih pouka na daljavo pripravila že veliko lepih izdelkov, risb in posnetkov.

Barbara Hanuš

20. MAJ - SVJETSKI DAN PČELA

Slovenija je predložila, u okviru Ujedinjenih nacija (UN), da se 20. maj proglaši Svjetskim danom pčela. Ove godine proslavili smo 3. svjetski dan pčela. Cilj je osvijestiti ljudi o potrebi poboljšanja uslova za opstanak pčela, a time i za opstanak ljudi.

Ovogodišnji Svjetski dan pčela razlikovao se od prošlogodišnjeg, kada smo zajedno obilježavali ovaj dan tokom nastave. Ali marljive pčele se ne brinu oko virusa, obilje cvijeća ih poziva, a mi također uživamo u njihovom zujanju. Budući da se ne možemo družiti, naše slavlje je na daljinu.

Kosta i Đorđe Baroš proveli su Svjetski dan pčela u pčelinjaku. Vrijedno pomažu djedu, jer bi i oni željeli postati pčelari. Izrađivali su i pčele od papira, naučili dvije pjesme o pčelama: pjesmu Romane Krančan Zum zum zum i pjesmu Anje Štefan Tri čebele. Čestitamo mladim pčelarima koji su već pripremili mnogo lijepih proizvoda, crteža i snimaka tokom ovih mjeseci učenja na daljinu.

Prevod Ana Marjanović

Čebelici iz papirja sta izdelali tudi Milica Marjanović in Sofija Mihajlović, sladke čebelice pa je spekla naša učenka Jovana Risojević. Le poglejte, vsaka je drugačna in že čakajo, da poletijo v usta!

Papirne pčele izradile su i Milica Marjanović i Sofija Mihajlović, a slatke pčele naša učenica Jovana Risojević. Pogledajte samo, svaki je drugačiji i več čekaju da vam ulete u usta!

OB ZAČETKU ŠOLSKEGA LETA

- OHRANJANJE SLOVENSKEGA JEZIKA IN KULTURE V ČASU KORONE

Potomci Slovencev v Banjaluki, Slatini in Prijedoru skrbijo za ohranjanje slovenskega jezika in kulture. Številne dejavnosti društev dopolnjuje pouk slovenščine. Od leta 2010 je v te kraje Republike Srbske napotena učiteljica iz Slovenije. Dve leti je poučevala Nina Gradič, od jeseni 2012 poučuje mag. Barbara Hanuš. Pouk organizira in financira Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije, strokovno podporo nudi Zavod RS za šolstvo. Manj znano je, da slovensko Ministrstvo že vrsto let podpira tudi izvajanje dopolnilnega pouka maternih jezikov in kultur za otroke drugih narodnosti v osnovnih in srednjih šolah. Tako kot se otroci in odrasli v Bosni in Hercegovini lahko učijo slovenščino, se otroci v Sloveniji lahko učijo srboščino, hrvaščino, makedonščino, ruščino ...

Epidemija je marca zaprla šole in pouk smo morali prilagoditi. Delo poteka na daljavo. Komunikacija prek računalnika seveda ne more nadomestiti živega stika, a poleg pomanjkljivosti takega pouka je prav, da izpostavimo tudi prednosti. Učenci so se lahko učili, kadar so želeli, ob delovnih listih so si nekateri vzeli več časa, da so preverili jezikovna pravila v različnih priročnikih ali da so prebrali še dodatna besedila. Nekateri so ta čas izkoristili za poglobljeno učenje in so zelo napredovali. Marsikdo, ki pri pouku ni bil glasen in aktiven, je zdaj pokazal veliko željo po učenju.

Slovenske knjižnice so vsem omogočile brezplačno izposojo elektronskih knjig, zato je to pomlad več učencev bralo, prislužili so si priznanje bralne značke Slovenije in priznanje projektov Rovka Črkolovka ter Knjižnica – vesolje zakladov. Slovenski filmski center je omogočal brezplačen ogled slovenskih filmov, to je bila tudi za učence dopolnilnega pouka slovenščine priložnost, da spoznajo odlična slovenska dela. Tudi gledališča so se odzvala in v času, ko so bile dvorane zaprte, objavila svoje predstave na spletu. Marsikaj smo lahko videli in doživeli, čeprav le z domačega kavča.

Nekatere knjige slovenskih založb so bile brezplačno dostopne, velik odziv pa so doživeli avtorji in knjižničarji, ki so se odločili za branje in pripovedovanje zgodb. Mnogi pisatelji so se redno oglašali prek svojih spletnih strani, posnetke njihovega pripovedovanja so si ogledali tudi Slovenci v tujini. Avtorji otroških del so popestrili naše delo na daljavo.

Učitelji, ki poučujemo v različnih državah, smo se povezali, drug drugega smo opozorili na zanimive posnetke in na odlične interaktivne naloge za otroke in odrasle. Če so si učenci vzeli čas za slovenščino, so lahko nadgradili svoje znanje jezika in poznavanje slovenske kulture. Pri mladostnikih in odraslih smo veliko časa namenili ogledu posnetkov slovenskih pokrajin, krajev in običajev. Arhiv oddaj RTV Slovenija nam je bil ob tem v veliko pomoč.

Seveda smo pogrešali druženje in obšolske dejavnosti, različne delavnice in izleti so pomembna motivacija za učenje slovenščine. A tudi na daljavo smo obeležili pomembne dogodke. Praznovali smo 2. april, mednarodni dan mladinske književnosti, in 20. maj, svetovni dan čebel. Sodelovali smo na različnih natečajih, tudi na natečaju S strippom proti virusu. Reševali smo ciciveselošolske vprašalnike, pisali pogovore z literarnimi osebami in svoja razmišljajna o poeziji slovenskih pesnikov. Vse to je zbrano v biltenu To smo mi. Izdelki učencev dokazujojo, da koronavirus ne more zatreći ustvarjanosti.

Upali smo, da se bomo ob koncu šolskega leta srečali na podelitvi potrdil in knjižnih nagrad, a širjenje virusa tega ni omogočalo. To poletje ni bilo možnosti za potovanja, vsi, ki so si poleti želeli obiskati Slovenijo, bodo morali na uresničitev svojih želja še počakati. Zavedamo se, da je treba zdravje postaviti na prvo mesto, zato tudi jeseni pouk poteka na daljavo.

S poukom smo začeli 1. septembra, učenci se pridno odzivajo, jaz pa iščem zanimive naloge in posnetke, ki bi pritegnili njihovo pozornost. Z delom bomo nadaljevali, srečevali se bomo tudi prek aplikacije zoom. Marsikaj se je spremenilo, a sodobni mediji nam omogočajo, da ostanemo povezani. Lahko beremo spletnne strani slovenskih revij, gledamo slovenske programe na televiziji in poslušamo radijske oddaje v slovenščini. Mediji ne morejo nadomestiti vsega tega, kar se dogaja pri pouku, zato si želimo, da bi se v drugem polletju spet srečevali v učilnicah.

Barbara Hanuš

OB EVROPSKEM DNEVU JEZIKOV

26. september je evropski dan jezikov. Vedno smo ga praznovali v Narodni in univerzitetni knjižnici v Banjaluki, letos to ni bilo mogoče. Dan smo obeležili na spletnih straneh, zato so učenci dopolnilnega pouka slovenščine pripravili kratek nastop. Predstavili so izštevanke v slovenščini in srbsčini.

Starejši osnovnošolci, srednješolci in odrasli so v svojih besedilih opisali pomen evropskega dne jezikov. Razmišljali so, ali nas učenje jezikov povezuje, zakaj si jeziki zaslužijo svoj praznik, kateri jezik bi se radi naučili in kakšen jezik je slovenščina. Zapisali so, kdaj so prvič slišali slovenščino in zakaj se jo učijo. Razkrili so svoje želje in upanja. Učenje jezika nas povezuje in tudi v tem koronačasu je slovenščina trdna vez med nami.

Barbara Hanuš

POVODOM EVROPSKOG DANA JEZIKA

26. septembar je Evropski dan jezika. Oduvijek smo ga slavili u Narodnoj i univerzitetskoj biblioteci u Banjaluci, ali ove godine to nije bilo moguće. Dan smo obilježili na internetu, pa su učenici dodatne nastave slovenačkog jezika pripremili kratku prezentaciju. Prezentacije su predstavljene na slovenačkom i srpskom jeziku.

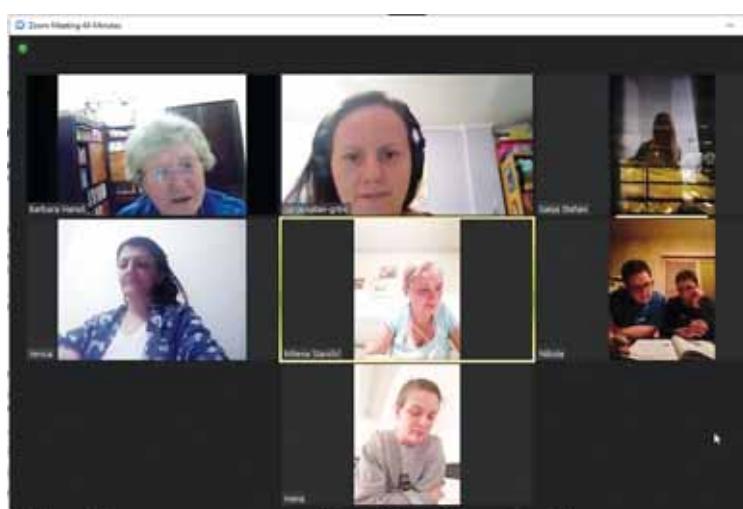
Stariji osnovci, srednjoškolci i odrasli su u svojim tekstovima opisali važnost Evropskog dana jezika. Pitali su se da li nas učenje jezika povezuje, zašto jezici zaslužuju svoj praznik, koji bi jezik željeli naučiti i kakav je jezik slovenački. Zapisali su kada su prvi put čuli slovenački jezik i zašto ga uče. Otkrili su svoje želje i nade. Učenje jezika nas povezuje, pa čak i u ovo vrijeme koronavirusa slovenački jezik je jaka veza između nas.

Prevod Ana Marjanović

NARAZEN, A VENDARLE SKUPAJ

»Narazen, a vendarle skupaj,« je geslo različnih prireditv, ki v tem letu, ko se zaradi možnosti okužb ne smemo družiti, potekajo prek spletja. Nove tehnologije nam omogočajo, da se kljub razdalji vidimo, slišimo, pogovarjamo. To velja tudi za pouk slovenščine. Čeprav smo narazen, ostajamo povezani. Pišemo si sporočila, pošiljamo likovne izdelke, se posnamemo...

Računalniški program zoom nas povezuje prek ekranov. Pouk poteka po ustaljenem urniku, program nam omogoča, da se vidimo in pogovarjamo. Pri učenju jezika moramo razvijati štiri sporazumevalne zmožnosti: branje, pisanje, poslušanje in govorjenje. Branje in pisanje lahko vadimo tudi, če se ne vidimo. Veliko je tudi posnetkov za poslušanje, ob njih preskušamo naše razumevanje. Poiskati pa moramo še možnosti za govorjenje. Ker naši učenci doma ne govorijo slovensko, slovenščine pa ne slišijo niti v svojem okolju, je pomembno, da se srečujemo ob ekranu. Včasih je to le klepet in pogovor ob besedilih, ki jih beremo, včasih pa je potrebno razložiti tudi slovnična pravila. Dopolnilni pouk slovenščine je drugačen, kot je bil, a pomembno je, da redno poteka. Tako ne bomo pozabili vsega, kar smo se doslej naučili, ob novih oblikah dela pa se bomo naučili še marsikaj novega. Mi ostajamo povezani in upamo, da bo kmalu spet vse tako, kot je bilo.

Barbara Hanuš

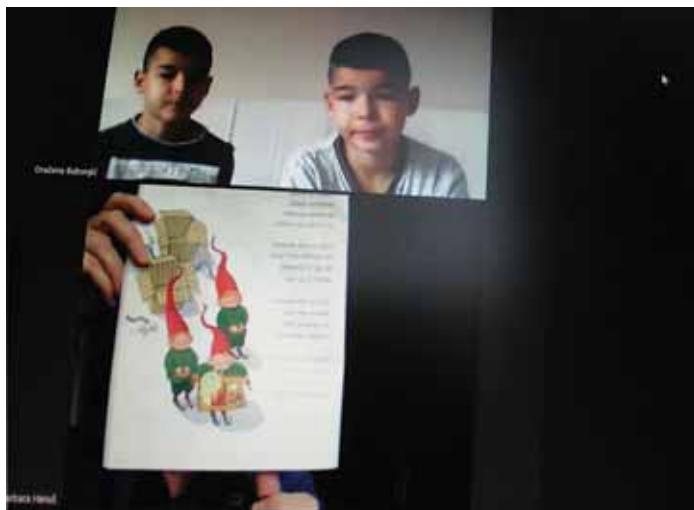
RAZDVOJENI, ALI IPAK ZAJEDNO

»Razdvojeni, ali ipak zajedno«, moto je raznih događaja koji se ove godine održavaju putem interneta, kada se ne smijemo družiti zbog mogućnosti zaraze.

Nove tehnologije omogućavaju nam da se vidimo, čujemo i razgovaramo uprkos udaljenosti. To se odnosi i na nastavu slovenačkog jezika. Iako smo razdvojeni, ostajemo povezani. Pišemo poruke, šaljemo umjetničke radove, slikamo ...

Računarski program Zoom povezuje nas preko ekraña. Časovi su po redovnom rasporedu, program nam omogućava da se vidimo i razgovaramo. U učenju jezika moramo razviti četiri komunikacijske vještine: čitanje, pisanje, slušanje i govor. Možemo vježbati čitanje i pisanje čak i ako se ne vidimo. Puno je i snimaka koje možemo preslušati i s njima testiramo razumijevanje. Ali još uvijek moramo pronaći mogućnosti za razgovor. Budući da naši učenici kod kuće ne govore slovenački, a slovenački čak ni ne čuju u svom okruženju, važno je da se nađemo preko ekrana. Ponekad je to samo priča i razgovor uz tekstove koje čitamo, a ponekad je potrebno objasniti i gramatička pravila. Dodatni časovi slovenačkog jezika razlikuju se od onoga kako je bilo nekada, ali je važno da se redovno održavaju. Na taj način nećemo zaboraviti sve što smo do sada naučili, a uz nove oblike rada ćemo naučiti i puno novih stvari. Ostajemo povezani i nadamo se da će uskoro opet sve biti kao prije.

Prevod Ana Marjanović

Učimo se slovenščino

Zovem se Alisa Pekić, po zanimanju sam diplomirani inžinjer arhitekture i živim i radim u Beču u Austriji. Zajedno sa svojim bratom, Harisom koji je student ekonomije na Univerzitetu u Grazu, od početka septembra 2020. godine po- hađamo dopunski kurs iz slovenačkog jezika za odrasle koji vodi mr Barbara Hanuš, profesorica slovenačkog jezika.

U skladu sa epidemiološkom situacijom u cijelom svijetu uzrokovanom pandemijom virusa COVID-19, nastava se izvodi na daljinu svake srijede putem ZOOM aplikacije uz korištenje propisane literature i nastavnog programa odobrenog od Ministarstva.

Profesorica nam nakon pređenog gradiva zadaje zadatke koje trebamo uraditi do sljedećeg časa. Nakon što ona pregleda zadatke i ukaže nam na eventualne greške, na sljedećem času razgovaramo o tome prije nego što pređemo na sljedeće poglavlje.

Oboje smo jako zadovoljni načinom na koji se nastava odvija i onim što smo dosad naučili a posebno našom profesoricom Barbarom. U Austriji je na snazi „Lockdown“ zbog velikog broja zaraženih virusom korona i normalan život je onemogućen tako da nam vrijeme provedeno u učenju jezika sa profesoricom predstavlja na kratko bijeg iz sumorne svakodnevnice.

Alisa Pekić

Moje ime je Alisa Pekić, diplomirala sem iz arhitekture in živim in delam na Dunaju v Avstriji. Skupaj z bratom Harisom, ki je študent ekonomije na Univerzi v Gradcu, se od začetka septembra 2020 udeležujem dodatnega tečaja slovenskega jezika za odrasle, ki ga vodi mag. Barbara Hanuš, profesorica slovenščine.

V skladu z epidemiološkimi razmerami po svetu, ki jih povzroča pandemija virusa COVID-19, se pouk izvaja vsako sredo na daljavo prek aplikacije ZOOM z uporabo predpisane literature in kurikuluma, ki ga odobri ministrstvo.

Po končani učni uri nam profesorica dodeli naloge, ki jih moramo opraviti do naslednjega predavanja. Ko pregleda naloge in nas opozori na morebitne napake, se o tem pogovorimo, preden nadaljujemo z naslednjim poglavjem.

Oba sva zelo zadovoljna s potekom pouka in s tem, kar sva se do zdaj naučila, še posebej s profesorico Barbaro. V Avstriji velja "Lockdown" zaradi velikega števila ljudi, okuženih z virusom korona, in normalno življenje je onemočeno, zato je čas, ki ga posvetiš učenju s profesorjem, kratek pobeg iz mračnega vsakdana.

Milica, stara 8 let, iz Društva Slovencev Triglav Banja Luka je narisala Blejsko jezero.

Draga Milica,
hvala za poslano čudovito risbo Blejskega jezera, ki smo se je zelo razveselili. Upam, da boš imela priložnost še veliko-krat obiskati Slovenijo in da se boš lahko kmalu kopala v Blejskem jezeru. In, seveda, da boš narisala še veliko risbic! Nam je tvoja risbica zelo polepšala dan in bomo veseli, če nam še kdaj kakšno pošlješ. Tvojo sliko pa bomo tudi z veseljem obesili na našem uradu. Tako jo bodo lahko videli vsi, ki pridejo k nam na obisk. Prepričana sem, da jim bo polepšala dan.

Vse dobro in prisrčen pozdrav iz Slovenije!

Dr. Helena Jaklitsch
Urad Vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu

Draga Milice,
Hvala ti što si nam poslala prekrasan crtež Bledskog jezera, koji nas je veoma razveselio. Nadam se da ćeš imati pri-liku posjetiti Sloveniju još mnogo puta i da ćeš uskoro moći plivati na Bledskom jezeru. I, naravno, da ćeš nacrtati još mnogo crteža! Tvoj crtež nam je uljepšao dan i bićemo sretni ako nam pošalješ još poneki crtež. Takođe ćemo rado postaviti tvoj crtež u našoj kancelariji. Tako će to moći vidjeti svi koji nam dođu u posjetu. Sigurna sam da će im uljepšati dan.

Srdačan pozdrav iz Slovenije!

Dr. Helena Jaklitsch
Kancelarija Vlade Republike Slovenije za Slovence po svijetu

Prevod Ana Marjanović

21. MARTINOVANJE V BANJALUKI

Ni bilo leta brez tradicionalne zabave ob prazniku, ki je posvečen sv. Martinu. Tako je tudi 23. novembra 2019 Društvo Slovencev Triglav že enaindvajsetič pripravilo martinovanje.

To je praznik, ki je znan že iz časov poganov, ko so se kmetje zahvaljevali bogovom za dobro letino. Tako se tudi mi, banjaluški Slovenci, ob tej priložnosti zahvalimo vsem, ki so z nami vsa ta leta.

Voditelj uradnega dela programa je bil Dušan Tomažič, znanec in prijatelj Društva Slovencev in avtor knjige Slovenska etnična manjšina v BiH. Na začetku programa je povabil pred mikrofon Ano Marjanović, da v imenu Društva pozdravi goste. Rekla je, da je želja, ki smo jo omenili na lanskoletnem martinovanju, da Društvo dobi svoje prostore, izpolnjena. Za to se moramo zahvaliti razumevanju župana Mesta Banjaluka Igorju Radočiću in finančni podpori Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu. Omenila je tudi, da se ob koncu vsakega leta sestanemo, zberemo vtise našega dela, da se odpočijemo in naberemo moč za naše nadaljnje delo. Projekti za naslednje leto so že pripravljeni, različni bodo, a z isto nalogo – ohranitev identitete slovenske narodne manjšine, slovenskega jezika, kulture, tradicije in običajev. Na koncu je povabila župana mesta Banjaluke Igorja Radočića, da pozdravi goste. V svojem govoru je rekел, da je zadovoljen, da je prisoten na tem dogodku, in da je srečen, da je Društvo Slovencev kot najaktivnejše društvo narodnih manjšin dobilo svoje prostore. Poudaril je, da Banjaluka dobro sodeluje z gospodarstveniki iz Slovenije.

Po pozdravnem govoru župana Radočića sta nastopila MePZ Davorin Jenko in Otroška folklorna skupina Društva Slovencev Triglav. Sledil je krst vina. Peter Kirič in Miran Trop iz Ormoža sta na zanimiv način predstavila slovenski običaj – krst vina. Po zdravici je goste zabaval ansambel Džuboks iz Novega mesta.

Upamo, da so se vsi dobro zabavali in da se bomo drugo leto prav tako veselo družili.

Nataša Kajmaković

21. MARTINOVANJE U BANJALUCI

Nijedna godina ne može proći bez tradicionalne proslave praznika posvećenog sv. Martinu, pa ni ova i to već 21. put. Udruženje Slovenaca je 23. novembra proslavilo ovaj praznik, u narodu poznat kao Martinovanje.

To je praznik koji potiče još iz paganskih vremena, kada su se seljaci zahvaljivali bogovima za dobru ljetinu. Tako i mi, banjalučki Slovenci, ovu priliku koristimo da se zahvalimo svima koji su uz nas svih ovih godina.

Moderator zvaničnog dijela programa bio je Dušan Tomažić, dobro poznati prijatelj Udruženja i autor knjige „Slovenačka etnička manjina u BiH“. Na početku programa, pozvao je Anu Marjanović da pozdravi goste u ime Udruženja. Ona je navela da je želja koju smo izrazili prošle godine tokom proslave Martinovanja da Udruženje dobije svoje prostore ispunjena i to zahvaljujući razumijevanju gradonačelnika Grada Banja Luka g. Igora Radojičića i sredstvima Kancelarije Vlade Republike Slovenije za Slovence po svijetu. Navela je da se ovako krajem godine okupimo i saberemo utiske, ali i da se odmorimo kako bismo bili spremni za dalje poduhvate. Projekti za narednu godinu su već spremni, biće raznoliko, ali sa jednakom zadaćom – očuvanje identiteta slovenačke nacionalne manjine, slovenačkog jezika, kulture, tradicije, običaja. Na kraju je pozvala gradonačelnika Grada Banja Luka g. Igora Radojičića da pozdravi goste. On je istakao da mu je zadovoljstvo što je prisutan na ovakovom događaju i da je sretan što je Udruženje Slovenaca kao najaktivnije udruženje nacionalnih manjina dobilo svoje prostorije, te je naglasio dobru saradnju Banje Luke sa privrednicima iz Slovenije.

Nakon obraćanja g. Radojičića, uslijedio je nastup hora „Davorin Jenko“ sa dvije pjesme kao i nastup Dječije folklorne grupe Udruženja „Triglav“. Zatim su Peter Kirić i Miran Trop iz Ormoža na zanimljiv način predstavili slovenački običaj - krštenje vina. Nakon zdravice, goste je zabavljao ansambl Džuboks iz Novog Mesta.

Nadamo se da su se svi dobro zabavili i da ćemo se iduće godine isto tako veselo družiti.

Prevod Ana Marjanović

PREDAVANJE OB STOLETNICI UNIVERZE V LJUBLJANI

"S tem svetim trenutkom stopa naš narod v zgodovino, ki je ne izbriše nihče nikoli več," je jezikoslovec Fran Ramovš 3. decembra 1919 začel čisto prvo predavanje na novo ustanovljeni Univerzi v Ljubljani.

V prvem letu se je na univerzo vpisalo skoraj 950 študentov, od tega 28 žensk. Kljub temu, da so prevladovali moški, je bil prvi doktorski naziv podeljen ženski, kar je bila tudi v evropskem merilu redkost. Prejela ga je Ana Mayer Kansky.

Univerza v Ljubljani zdaj praznuje, dopolnila je stolet. Je med tremi odstotki najboljših univerz na svetu, na njej študira skoraj štirideset tisoč študentov. Ob tej pomembni obletnici se na več kot 50 univerzah po svetu odvijajo Svetovni dnevi slovenske znanosti in umetnosti. Kulturnopromocijski projekt Svetovni dnevi vodi Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik Univerze v Ljubljani, sodelujejo pa vse univerze, vključene v program Slovenščina na tujih univerzah.

Stoletnico prve slovenske univerze smo 5. decembra obeležili tudi v Banjaluki. Na Filološki fakulteti je lektorica dr. Janja Vollmaier Lubej pripravila predavanje o slovenskih znanstvenicah in umetnicah z začetka 20. stoletja. Odličnega predavanja so se udeležili tudi učenci dopolnilnega pouka slovenščine in člani Društva Slovencev Triglav. Skupaj s študenti so povsem napolnili predavalnico in z zanimanjem prisluhnili predavanju o Almi Karlin, Vidi Jeraj, Zofki Kveder, Angeli Piskernik, Lili Novy, Almi Sodnik, Ilki Vašte, Meti Vidmar, Marji Borštnik, Ljubi Prenner, Zdenki Adamič, Miri Mihelič, Branislavi Sušnik in drugih znanstvenicah in umetnicah, ki so vsaka po svoje zaznamovale čas, v katerem so živele, in pomembno vplivale na razvoj slovenske znanosti in umetnosti. Po predavanju je bil čas za druženje. Bilo je sladko, saj nas je dr. Janja Vollmaier Lubej pogostila s potico

Barbara Hanuš

PREDAVANJE POVODOM STOGODIŠNICE UNIVERZITETA U LJUBLJANI

"U ovom svetom trenutku naš narod ulazi u istoriju, koju više nikada niko neće izbrisati", započeo je 3. decembra 1919. godine lingvista Fran Ramovš prvo predavanje na novoosnovanom Univerzitetu u Ljubljani.

U prvoj godini na univerzitet se upisalo gotovo 950 studenata, od čega 28 žena. Iako su dominirali muškarci, prva doktorska titula dodijeljena je ženi, što je bila rijetkost i u evropskim razmjerima. Titulu je dobila Ana Mayer Kansky.

Univerzitet u Ljubljani sada slavi 100 godina. Spada među tri posto najboljih svjetskih univerziteta, a na njemu studira gotovo četrdeset hiljada studenata. Na ovu važnu godišnjicu, održavaju se Svjetski dani slovenačke nauke i umjetnosti na više od 50 univerziteta širom svijeta. Kulturno-promotivni projekat Svjetski dani vodi Centar za slovenački jezik kao drugi i strani jezik Univerziteta u Ljubljani, a učestvuju svi univerziteti koji učestvuju u programu Slovenački jezik na stranim univerzitetima.

I u Banjaluci je 5. decembra proslavljena stogodišnjica prvog slovenačkog univerziteta. Na Filološkom fakultetu, lektorica dr Janja Vollmaier Lubej pripremila je predavanje o slovenačkim naučnicama s početka 20. vijeka. Odličnom predavanju prisustvovali su i učenici dodatne nastave slovenačkog jezika i članovi Udruženja Slovenaca Triglav. Zajedno sa studentima, oni su u potpunosti napunili predavaonicu i sa zanimanjem slušali predavanja o Almi Karlin, Vidi Jeraj, Zofki Kveder, Angeli Piskernik, Lili Novy, Almi Sodnik, Ilki Vašte, Meti Vidmar, Marji Borštnik, Ljubi Prenner, Zdenki Adamič, Miri Mihelič, Branislavi Sušnik i drugim naučnicama i umjetnicama, koje su svojstvene vremenu u kojem su živjele i značajno uticale na razvoj slovenačke nauke i umjetnosti. Nakon predavanja došlo je vrijeme za druženje. Bilo je slatko, jer nas je dr Janja Vollmaier Lubej počastila poticom.

Prevod Ana Marjanović

PRETPRAZNIČNO VEĆE

Mjesec decembar je mjesec praznika, darivanja, ali ujedno je i mjesec u kojem sumiramo rezultate svojih uspješnih ili neuspješnih projekata, svojih ostvarenih ili neostvarenih želja.

Udruženje Slovenaca RS Triglav Banja Luka sa ponosom može konstatovati da su sve planirane aktivnosti, obuhvaćene kroz brojne projekte, uspješno završene, a ostvarila nam se i dugogodišnja želja da imamo svoj prostor za rad i druženje.

Članovi Izvršnog Odbora Udruženja organizovali su 17.decembra, u novim prostorijama Udruženja, pretpraznično veče za starije članove Udruženja, koji su mu se, na veliko zadovoljstvo organizatora odazvali u velikom broju. Druženju je prisustvovao i konzul Konzularne kancelarije Republike Slovenije, Marjan Ristić, kao i članica prvog IO Udruženja Triglav, gđa Nataša Vranković.

Ovakva druženja su uvijek povod za tužna prisjećanja na naše članove koji nisu više sa nama, na njihov doprinos radu Udruženja, šale i smijeh. Sjećamo ih se sa nostalgijom, ali i sa radošću što su bili dio nas.

Uz dobro vino, odabrane slatke i slane zalogajčice, veselo razgovor i malo muzike, ispratili smo još jednu staru i radosno dočekujemo novu godinu.

Marija Petković

PREDPRAZNIČNI VEČER

Mesec december je mesec praznikov, daritev in mesec v katerem, seštevamo rezultate naših uspešnih in neuspešnih projektov, naših urešnicenih ali neuresničenih želja.

Društvo Slovencev RS Triglav Banjaluka lahko s ponosom potrdi, da so vse planirane aktivnosti, preko številnih projektov tudi uspešno končane. Uresničila se je naša želja, da imamo svoj prostor za naše delo in druženja.

Člani Izvršnega odbora Društva so 17. decembra 2019 v novem prostoru Društva organizirali predpraznični večer za starejše člane Društva in ti so se na zadovoljstvo organizatorja radi pridružili. Med povabljenimi sta bila tudi konzul Konzularne pisarne Republike Slovenije Marjan Ristič in članica prvega Društva Triglav gospa Nataša Vranković. Povod teh druženj je vedno tudi obujanje spominov na naše člane, ki, žal, niso z nami, a so veliko prispevali k uspehom našega Društva.

Povod teh druženj je vedno tudi obujanje spominov na naše člane, ki žal, niso z nami, a dali so veliko v delu našega Društva.

Spomnimo se njihovih šal, njihovega smeha. Spomino se nanje z nostalгијо in radostjo, saj so bili tudi oni nekoč del nas. Ob dobrem vinu, izbranih sladicah, drobnih zalogajčkih, ob veselem kramljanju in glasbi smo se poslovili od starega leta in nazdravili prihajoče novo leto.

Prevod Nataša Kajmaković

DAN REPUBLIKE SRPSKE 9.1.2020

Članovi Izvršnog odbora, hora i folklora učestovali su u svečanom defileu koji je organizovan povodom obilježavanja Dana Republike Srpske 09. januara 2020. godine.

Predstavljeni smo kao Udruženje Slovenaca RS Triglav koje djeluje preko 20 godina u Banjoj Luci.

Preko folklora, hora i dodatne nastave slovenačkog jezika aktivno radi na očuvanju identiteta, tradicije i običaja. Nastoji da očuva veze između Republike Srpske i Slovenije na raznim poljima, kulture, obrazovanja i privrede.

ODPRTJE SLIKARSKE RAZSTAVE TATJANE RATKOVIĆ BOSNIĆ POD NASLOVOM "MODRO"

Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto in Društvo Slovencev Republike Srbske »Triglav« Banja Luka že dolga leta sodelujeta na področjih kulture, mladinskih izmenjav, različnih mednarodnih kulturnih dogodkih, z namenom promoviranja in predstavljanja slovenske tradicije in kulture Novega mesta in Slovenije. V okviru teh skupnih prizadevanj sta organizirala odprtje slikarske razstave banjaluške akademske slikarske Tatjane Ratković Bosnić pod naslovom "Modro", ki je bila v petek, 17. 1. 2020, ob 18.00 v Kulturnem centru Janeza Trdine v Novem mestu.

Dogodek je odprla direktorica občinske uprave Mestne občine Novo mesto dr. Vida Čadonič Špelič, v sklopu kulturnega programa pa so nastopili učenci Glasbene šole Marjana Kozine Novo mesto. Kulturni program je povezovala Klavdija Kotar.

Avtorica Tatjana Ratković Bosnić je rojena v Banja Luki in se je tokrat, po dolgoletnem grafičnem ciklusu "Oblike", v Novem mestu predstavila z novim opusom "Modro", v tehniki akrila na platno. Rdeča nit slikarske razstave je modra, ki ima v okviru razstave skoraj avtobiografsko razsežnost, pojavlja se kot rokopis avtoričinega stanja. V razstavi jo doživljamo v vseh njenih globinah, niansah, odtenkih – od temno do globoko težke in temno modre do prosojno turkizno modre. Avtorica razstave je avtorica osebnega umetniškega izraza, nežne ideje, ostre realizacije. Njena razstava je zasnovana na predstavitvi slik, katerih tema je beleženje vsakdanjega življenja. Gre za pregled zapisovanja vsakodnevnih doživetij, ustvarjenih v preteklih treh letih umetniškega delovanja avtorice. Slike prikazujejo čustvena stanja in odnos do zunanjega sveta, njegov vpliv in kako je našel prostor v osebnem spominu. Ves umetniški napor je osredotočen na slike, ki so projekcija osebnih izkušenj.

DRPD Novo mesto

'Modro' Tatjane Ratković Bosnić: »Slike so lirske, naslovi so epski«

Tatjana Ratković Bosnić je z akrili na platnu in razstavo Modro v Novem mestu gostovala do 9. februarja.

Kultura nas združuje

Novo mesto - »To je mlada avtorica, sicer magistra grafike, ki se na tokratni razstavi predstavlja z akrili na platnu. Prvič razstavlja v Sloveniji oziroma v Novem mestu, razstava pa se imenuje Modro, saj njena platna vsebujejo največ modre barve,« je avtorico pred petkovim odprtjem razstave v galeriji Kocka v KC Janeza Trdine orisal **Dragan Gačnik**, tudi sam umetnik in hkrati predsednik Združenja Slovencev Encijan iz Zenice.

Omenjeno društvo je eno od osmih društev Slovencev v BiH, ki se redno povezujejo in sodelujejo preko različnih programov, večinoma na področju kulture, prav tako z različnimi društvami v Sloveniji, že dve desetletji prav z novomeškim Društvom za razvijanje prostovoljnega dela (DRPD).

»Naše društvo ima okoli 1.100 članov, poleg DRPD smo povezani z osnovnimi šolami in nekaterimi slovenskimi gimnazijami, tudi novomeško. Sodelujemo še z marsikaterim društvom v Sloveniji, imamo izmenjave pevskih zborov in folkloristov, skratka, okoli 50 dogodkov letno,« je za *Dolenjski list* pred odprtjem razstave povedala predsednica banjaluškega Triglava **Marija Grbić**. Z DRPD po njenih besedah odlično sodelujejo in tako je padla tudi zamisel, da razstavo Modro pripeljejo v Novo mesto.

»Grafika je moja prva ljubezen v umetnosti, tu sem se povsem našla. A sem imela tudi veliko željo, da slikam. To je povsem drug medij. Nekako mi je tudi to šlo in lažje sem ujela in uresničila lastne ideje prav skozi slikanje. Grafika namreč zahteva daljši proces ustvarjanja, slika je zame hitrejša, z njo lažje ujamem misli in čustva,« je še povedala umetnica, ki je leta 2008 diplomirala iz grafike na Akademiji za umetnost pri prof. Zoranu Banoviću, leta 2012 pa zaključila magisterij pri prof. Nenadu Zeljiću. Živi in ustvarja v Banja Luki, kjer je tudi profesorica umetnostne kulture.

PREŠERNOV DAN V BANJALUKI - ODPRTJE RAZSTAVE O VALENTINU VODNIKU

Društvo Slovencev Triglav Banjaluka vsako leto počasti slovenski kulturni praznik in pripravi več kulturnih prireditev. Prešernovi dnevi so priložnost, da prebivalcem Banjaluke pokažemo dosežke slovenske kulture in umetnosti.

V Glasbenem paviljonu v parku Petra Kočića je v soboto, 8. februarja 2020, v pozdrav vsem, ki smo se zbrali v spomin na Franceta Prešerna, zazvenela slovenska pesem Lipa zelenela je. Zapeli so jo pevke in pevci pevskega zbora Davorin Jenko, ki ga vodi magistra Vanja Topić. Veliko Slovencev in prijateljev Slovencev se je zbralo na odprtju razstave o Valentinu Vodniku. Z nami je bil tudi predstavnik Veleposlaništva Republike Slovenije konzul Marjan Ristič. V imenu Društva Slovencev Triglav je spregovorila Nataša Kajmaković. Posebej je pozdravila gostje iz Slovenije - kustosinji Anja Poštrak in Barbara Kalan sta prišli iz Prešernovega mesta – Kranja. Mesti Kranj in Banjaluka sta pobrateni, redno sodelujemo s kranjskimi šolami in s fotografskim društvom iz Kranja, tokrat pa smo sodelovanje obogatili z gostujočo razstavo Gorenjskega muzeja Kranj Valentin Vodnik – Kranjcev prvi poet.

Leto 2019 je bilo Vodnikovo leto, praznovali smo 260 let od rojstva Valentina Vodnika, ki je ustvarjal v obdobju razsvetlenstva. Podobno kot Dositej Obradović pri Srbih se je Valentin Vodnik pri Slovencih zavzemal za širitev znanja in za uporabo slovenskega jezika, poudarjal je pomen izobraževanja. Pesmi je izdal v zbirkì Pesmi za pokušino, ki je prva slovenska pesniška zbirkà. Pisal je tudi basni, uganke, razne kuharske in medicinske priročnike. Izdajal je prvi slovenski časopis Ljubljanske novice. Na odprtju razstave so učenci dopolnilnega pouka slovenštine iz Slavine in Banjaluke nastopili s kratkim prizorom pred Vodnikovim spomenikom in z recitacijami njegovih del, kustosinji Gorenjskega muzeja Kranj pa sta predstavili razstavo Valentin Vodnik – Kranjcev prvi poet.

Obiskovalci so si z zanimanjem ogledali razstavo. Prešernov dan, izpolnjen z dopoldanskimi ustvarjalnimi delavnicami in večernim odprtjem razstave, se je zaključil ob pogovorih in prešernem druženju.

Barbara Hanuš

PREŠERNOV DAN U BANJALUCI – OTVARANJE IZLOŽBE O VALENTINU VODNIKU

Udruženje Slovenaca Triglav Banjaluka svake godine slavi slovenački kulturni praznik i organizuje nekoliko kulturnih događanja. Prešernovi dani prilika su građanima Banjaluke pokazati dostignuća slovenačke kulture i umjetnosti.

U Muzičkom paviljonu u parku Petar Kočić u subotu, 8. 2. 2020. godine, slovenačka pjesma »Lipa zelenela je« čula se u znak pozdrava svima koji su se okupili u znak sjećanja na Franca Prešerna. Otpjevali su je pjevači hora Davorin Jenko pod vodstvom magistrice Vanje Topić. Na otvaranju izložbe o Valentinu Vodniku okupilo se mnogo Slovenaca i prijatelja Slovenaca. I konzul Marjan Ristić, predstavnik Ambasade Republike Slovenije, bio je s nama. U ime Udruženja Slovenaca Triglava prisutne je pozdravila Nataša Kajmaković. Posebno je pozdravila goste iz Slovenije - kustosice Anju Poštrak i Barbaru Kalan iz Prešernovog grada - Kranja. Gradovi Kranj i Banjaluka su pobratimljeni, redovno sarađujemo s kranjskim školama i Fotografskim društvom Kranj, a ovaj put smo saradnju obogatili gostujućom izložbom Gorenjskog muzeja Kranj »Valentin Vodnik – prvi pjesnik iz Kranja«

2019. godina bila je Vodnikova godina, a proslavili smo 260 godina od rođenja Valentina Vodnika, koji je djelovao u doba prosvjetiteljstva. Slično poput Dositeja Obradovića kod Srba, Valentin Vodnik kod Slovenaca zalagao se za širenje znanja i upotrebu slovenačkog jezika, ističući važnost obrazovanja. Svoje pjesme objavio je u zbirci Pje-

sme za degustaciju, koja je prva slovenačka pjesnička zbirka. Pisao je i basne, zagonetke, razne kuharske i medicinske priručnike. Objavio je prvi slovenački časopis Ljubljanske novine. Na otvaranju izložbe učenici dodatne nastave slovenačkog jezika iz Slatine i Banjaluke nastupili su s kratkim prizorom ispred spomenika Vodniku i recitacijama njegovih djela, dok su kustosice Gorenjskog muzeja Kranj predstavile izložbu Valentin Vodnik - prvi pjesnik Kranja.

Posjetioci su sa zanimanjem gledali izložbu. Prešernov dan, ispunjen jutarnjim kreativnim radionicama i večernjim otvaranjem izložbe, završio je uz razgovor i veselo druženje.

Prevod Ana Marjanović

Valentin Vodnik

DRAMILO

Slovenc, tvoja zemlja je zdrava
in pridnim nje lega najprava.

Pólje, vinograd,
gora, morjé,
ruda, kupčija
tebe redé.

Za uk si prebrisane glave
pa čedne in trdne postave.
Išče te sreča,
um ti je dan,
našel jo boš, ak'
nisi zaspan.

Glej, stvarnica vse ti ponudi,
iz rok ji prejemat ne mudi!
Lenega čaka
strgan rokav,
pal'ca beraška,
prazen bokal.

SLOVENSKI KULTURNI PRAZNIK PREŠERNOV DAN V KAKNJU

15. februarja 2020 je Slovensko združenje meščanov Jožef Špringer Kakanj praznovalo slovenski kulturni praznik Prešernov dan. Na svečanem dogodku sta bili prisotni tudi članici Društva Slovencev Triglav RS Banjaluka.

Člani Slovenskega združenja meščanov Jožef Špringer Kakanj so pripravili pester program. V preddverju kulturne dvorane je bila postavljena potupoča razstava Nesnovna kulturna dediščina Slovenije v luči Unesove konvencije. Na štiriindvajsetih panojih so se lahko obiskovalci s pomočjo fotografij in kratkih opisov predstavljenih narodnih običajev, umetnosti rokodelstva ter mnogih drugih tradicij seznanili z bogastvom nesnovne kulturne dediščine Slovenije. Prisotne so pozdravili župan mesta Kakanj Aldin Šljivo, veleposlanica Republike Slovenije v BiH Zorica Bukić in predsednica društva meščanov Davorka Drijenčić Špringer. Po ogledu razstave je v dvorani kulturnega centra sledil program v spomin na velikega slovenskega pesnika Franceta Prešerna. Učenci dopolnilnega pouka slovenščine so recitirali pesmi iz Prešernovega pesniškega opusa, trio glasbenikov, prav tako iz društva, je mojstrsko zaigral dve melodiji. Gost večera je bil novinar in geograf mag. Dušan Tomažič, ki je predstavil svojo knjigo Slovenska etnična manjšina v BiH. Govoril je tudi o novih statističnih podatkih, ki jih je našel o Slovencih v BiH.

Po svečani prireditvi je sledilo druženje. Tekel je govor o načrtih za prihodnja obdobja in obljube, da se bomo v bodoče več videvali. Za topel sprejem in za pozornost, ki smo je bili deležni v času obiska, se zahvaljujemo organizatorjem, posebno predsednici Slovenskega združenja meščanov Jožef Špringer Kakanj. Želimo, da bo njihovo delo še naprej uspešno.

Nataša Kajmaković

SLOVENAČKI KULTURNI PRAZNIK PREŠERNOV DAN U KAKNJU

15. februara 2020.godine Slovenačko udruženje građana Jožef Špringer Kakanj proslavilo je slovenački kulturni praznik Prešernov dan. Svečanoj manifestaciji su prisustvovali i članice Udruženja Slovenaca Triglav RS Banja Luka.

Članovi Slovenačkog udruženja građana Jožef Špringer Kakanj pripremili su raznovrstan program. U predvorju kulturne dvorane postavljena je putujuća izložba pod nazivom Nematerijalna kulturna baština Slovenije u svjetlu UNESCO Konvencije. Na dvadeset i četiri panela posje-

Kultura nas združuje

tioci su mogli upoznati bogatstvo nematerijalne kulturne baštine Slovenije kroz fotografije i kratke opise narodnih običaja, zanata i mnogih drugih tradicija. Prisutne su pozdravili gradonačelnik Kaknja Aldin Šljivo, ambasadorica Republike Slovenije u BiH Zorica Bukić i predsjednica Udruženja građana Davorka Drijenčić Springer. Nakon razgledavanja izložbe, u dvorani kulturnog centra uslijedio je program u znak sjećanja na velikog slovenačkog pjesnika Franca Prešerna. Učenici dodatne nastave slovenačkog jezika recitovali su pjesme iz Prešernovog pjesničkog djela, a trio muzičara, takođe iz udruženja, majstorski su izveli dvije melodije. Gost večeri bio je novinar i geograf mag. Dušan Tomažić, koji je predstavio svoju knjigu Slovenska etnička manjina u BiH. Govorio je i o novim statistikama koje je pronašao o Slovencima u BiH.

Svečani događaj praćen je druženjem, razgovorima, planovima za budući period i obećanjima da ćemo se vidjeti u budućnosti. Zahvaljujemo organizatorima, posebno predsjednici Slovenskog udruženja građana Jožef Springer Kaknju na srdačnoj dobrodošlici i pažnji koju smo dobili tokom posjete. Želimo da njihov rad i dalje bude uspješan.

Prevod Ana Marjanović

MEPZ DAVORIN JENKO GOST NA KONCERTU ANSAMBLA „BANJALUČKI VEZ“

24. februarja 2020 je Ansambel Banjalučki vez imel v Viječnici Banskega dvora svoj mesečni koncert. Ansambel Banjalučki vez je naslednik znanega Ansambla Zdravka Čosića. Maestra Čosa, ki je dolga leta uspešno vodil ansambel, ki je na svojih koncertih s pesmijo budil in vračal nostalgijo nekdanje mladosti številnim obiskovalcem, žal ni več med nami. Med nami so ostali njegovi zvesti inštrumentalisti, pevci in njegova zvesta publike.

Nekoč Čosov ansambel, danes Ansambel „Banjalučki vez“ sledi delu prejšnjega. Uspešno prireja koncerte, na katerih so tako kot nekoč prisotni tudi gosti. Na ponedeljkovem koncertu je bil gost MePZ Davorin Jenko Društva Slovencev Triglav RS Banjaluka. Tokrat je zbor pod vodstvom mag. Vanje Topić Viještica zapel tri pesmi, slovensko narodno, srbsko starograjsko in novi aranžman Zottelmarscha. Uspešen nastop MePZ Davorin Jenko je potrdil bučen aplavz številne publike.

Nataša Kajmaković

11. SLOVENAČKI DAN

U nedelju, 27. septembra 2020. godine, u prijatnom ambijentu izletišta "Park prirode" u Jaružanima, na teritoriji opštine Laktaši, održan je 11. Slovenski dan, tradicionalno okupljanje slovenačke nacionalne manjine banjalučke regije, ovaj put u nešto drugačijem izdanju, poštujući preventivne mjere u vrijeme pandemije. Organizator okupljanja Udruženje Slovenaca RS "Triglav" iz Banjaluke, ne želeći da se prekine tradicija susretanja na manifestaciji koja je ranijih godina održavana u Slatini, pozvala je svoje članove da se okupe na "Slovenačkom danu".

Vremenske prilike su bile naklonjene posjetiocima i svi su mogli da na otvorenom prostoru, u prirodnem okruženju uživaju u jesenjem suncu i sa svojim porodicama i prijateljima provedu ugodno nedeljno popodne.

Mladen Lunić

Ni štand nije izostao. Na njemu su bili izloženi naši godišnji biltenci, bilteni To smo mi, koje pišu učenici dodatne nastave slovenačkog jezika kao i naše dvojezične knjige za odrasle i dvojezične knjige za mlade. Sve je to štampano u organizaciji našeg udruženja, a mi se trudimo da svake godine svoj štand učinimo drugačijim, da pokažemo nešto vrijedno pamćenja za sve nas. Tako smo se ove godine, kada nam prijeti virus korona, sjetili 20. maja, Dana pčela. Na početku pandemije, organizator, Ambasada Republike Slovenije u BiH, uz logističku pomoć našeg udruženja, učestvovala je u jutarnjem programu RTRS na temu pčelarstva, značaja pčela, međusobne saradnje pčelara i veza sa pčelarima širom svijeta. U emisiji su učestvovali ambasadorica Republike Slovenije u BiH, gospođa Zorica Bukinac, prof. Goran Mirjanić sa Odsjeka za pčelarstvo banjalučkog fakulteta, Damir Barašin, predsjednik pčelarskog udruženja Banja Luka, i Duška Radaković.

Pisane riječi na našem štandu obogatili su predmeti poput stare košnice, oslikane tave, kozolca, lutaka u narodnoj nošnji, poznatog vina cviček iz Dolenjske, male slovenačke zastave, belokrangske pogače i hrpe drugih predmeta kao raj za oči.

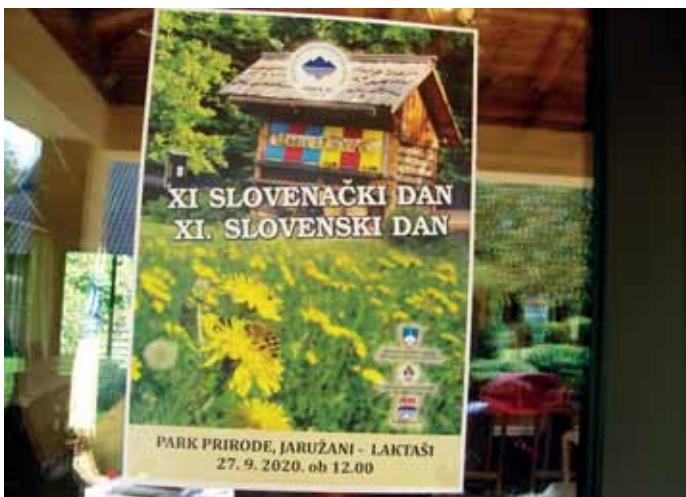
Prevod Ana Marjanović

11. SLOVENSKI DAN

V nedeljo, 27. septembra 2020, je v prijetnem ambientu izletniške točke Park prirode v Jaružanah v občini Laktaši potekal 11. Slovenski dan, tradicionalno druženje slovenske narodne manjšine v regiji Banjaluka, tokrat v nekoliko drugačni izdaji, ob spoštovanju preventivnih ukrepov med pandemijo. Organizator srečanja, Društvo Slovencev RS Triglav iz Banjaluke, ni želel prekiniti tradicije srečevanja na prireditvi, ki je bila v prejšnjih letih v Slatini, in je pozval svoje člane, da se zberejo na Slovenskem dnevnu.

Vremenske razmere so bile obiskovalcem naklonjene in vsi so lahko uživali jesensko sonce na prostem, v naravnem okolju so preživeli prijetno nedeljsko popoldne s svojimi družinami in prijatelji.

Prevod Nataša Kajmaković

Kultura nas združuje

Na stojnici na Slovenskem dnevu v Jaružanih so bili razstavljeni naši letni bilteni, bilteni To smo mi, ki jih pišejo učenci dopolnilnega pouka slovenščine, in naše dvojezične knjige za odrasle in dvojezične knjige za mladino. Vse to je bilo natisnjeno v organizaciji našega društva. Trudimo se, da je naša stojnica vsako leto drugačna, da na njej prikažemo nekaj, kar je vredno spomina za vse nas. Tako smo se letos, ko je naše življenje ogroženo z virusom CORONE, spomnili na 20. maj, dan čebel. Na začetku pandemije je organizator, Veleposlaništvo Republike Slovenije v BiH, ob logistični pomoči našega društva sodelovalo v jutranji oddaji na RTV Republike Srbske. Tema je bila čebelarstvo, pomen čebel, medsebojno sodelovanje čebelarjev in povezovanje s čebelarji vsega sveta. V oddaji so sodelovali veleposlanica Republike Slovenije v BiH gospa Zorica Bukić, prof. Goran Mirjanić s katedra za čebelarstvo na banjaluški fakulteti, predsednik čebelarskega društva v Banjaluci Damir Barašin in gospa Duška Radaković.

Pisano besedo na naši stojnici so popestrili eksponati, kot je star čebelji koš (trnka), panjske končnice (poslikani panj), kozolec, lutki v narodni noši, cviček, znana vinska kapljica z Dolenjske, mala slovenska zastavica, belokrangska pogacha, pa tudi kup veselle paše za oči.

Nataša Kajmaković

NA OBISKU PRI STANKU PROSEN

Zima je bila v zatonu, bližala se je pomlad in z njo se je rojevala želja, da obiščemo našega dolgoletnega člana Stanka Prosena.

Želje so vedno prisotne in niso potrebne nekega velikega planiranja, a letos, 2020, so se morale želje prilagoditi nekemu nepoznanemu virusu CORONI 19. Zaradi virusa, ki je večini neznan, je potrebno slediti, se držati navodil in opozoril, ki jih navajajo strokovnjaki, epidemiologi, infektologi, vključujuč tudi razum.

Spoštovali smo vse odredbe in naše želje, da se po nekaj mesečnem nevidenju s Stankom ponovno vidimo. Obiskale smo ga Marija, Mira in Nataša. Bil je to lep sončen dan, kot naročen za prijetno druženje. Na vratih nas je prvi pozdravil mali kužek, čuvar, ta nas pozna že od naših prejšnjih obiskov, a takoj za njim nasmejan Stanko. Mislim, da je bil močno vesel našega obiska. Takoj nas je usmeril v vrt Prosenovih, kjer nas je čakala miza obložena s slanimi in sladkimi zalogaji, ki jih je pripravila Stankova Dana, njegova zvesta življenska sopotnica. V čudovitem pravljičnem ambientu vrta, kjer vsako steblo dreves krasijo ptičja gnezda s čudoviti cvetni aranžmani, pokošen travnik, kočija v zapregi jelenov, morda žrebičkov, polno cvetja in bogato rodna vinska trta. Vse to vsako leto na novo kreira Dana. Bil je to dodatek za ugodno počutje in ležeren pogovor. Dve, morda tri ure ugodnega kramlijanja so minile za tren. Govorili smo kot nekoč v mlajših letih, bili smo veseli, posvečeni samo času naše mladosti, a to je za naša leta veliko.

Nataša Kajmaković

U POSJETI STANKU PROSENU

Zima je bila pri kraju, bližilo se proljeće i s njim se rodila želja da posjetimo našeg dugogodišnjeg člana Stanka Prosena.

Želje su uvijek prisutne i ne zahtijevaju veće planiranje, ali ove godine, 2020. godine, želje su se morale prilagoditi nekom nepoznatom koronavirusu. Kako je virus nepoznat opštoj populaciji, bilo je potrebno slijediti upute i upozorenja stručnjaka, epidemiologa, infektologa, uključujući i razum.

Ispunili smo sve naredbe i želje da Stanka ponovo vidimo nakon nekoliko mjeseci otkako ga nismo vidjeli. U posjetu su mu došle Marija, Mira i Nataša. Bio je lijep sunčan dan, dan za ugodno druženje. Na vratima nas je prvo dočekao psić, čuvar, koji nas poznaje od naših prethodnih posjeta, a odmah iza njega nasmiješeni Stanko. Mislim da je bio veoma zadovoljan našom posjetom. Odmah nas je uputio u vrt Prosenovih, gde nas je čekao sto sa slanim i slatkim zalogajima koji je pripremila Stankova Dana, njegova vjerna životna saputnica. U prelijepom bajkovitom ambijentu vrta, gdje je svako drvo ukrašeno ptičjim gnijezdima s prekrasnim cvjetnim aranžmanima, pokošenom travom, kočijom koju vuku jeleni, možda ždrijebad, punog cvijeća i bogat plodnom lozom. Sve ovo svake godine iznova stvara Dana. To je bio dodatak prijatnim osjećajima i ležernom razgovoru. Dva, možda tri sata ugodnog čavrljanja prošla su u trenu. Govorili smo kao nekada u mlađim godinama, bili smo sretni, vjerni samo svojoj mladosti, a to je za naše godine mnogo.

Prevod Ana Marjanović

Kuhajmo z ljubeznijo

Letošnje leto smo okupirani z virusom Covid. Ubogamo vsa navodila, ki nam jih daje stroka. Poslušamo nasvete nutricionistov, izkušenih zeliščarjev, farmacevtov. Želimo biti zdravi in odporni. Na vse načine želimo kljubovati virusu in prepričana sem, da bomo uspeli.

Jesen je skoraj že za nami, zima nam trka na vrata in v tem času je dobro, da poiščemo recepte z malo drugačno prehrano. Navajeni smo na kislo zelje, na pasulj, na različne jedi iz fižola. Fižol spada med stročnice, a med nje spadajo tudi grah, soja, bob in manj poznana čičerika (leblebija, sladunjak). Plod čičerike je majhen, sestavljen je iz ogljikovih hidratov, beljakovin, rastlinskih vlaken, olja, aminokislin in mineralnih snovi. Čičerika je zastopana v zdravilstvu kot zdravilo, ki pomaga pri preprečevanju abdominalnih bolezni, pospešuje funkcijo ledvic, črevesja, želodca in pri zaučavljanju krvavitev. Med žensko populacijo je čičerika posebno popularna. Gre za učinkovit dodatek pri izgubljanju telesne težine.

Čičerikin namaz za vsako priložnost

Čičeriko namoči in pusti čez noč. Zjutraj odlij tekočino in jo kuhaj do mehkega. Kuhano odcedi. Nekaj tekočine prelij v kozarec. V manjšo skledico nalij približno pol decilitra olivnega olja, dodaj nekaj strokov nasekljanega česna, malo sezama in čičeriko. Postopoma dodaj malo tekočine, da postane namaz bolj voluminozen, in kuhaj približno deset minut, nato dodaj malo več sesekljjanega ali posušenega kopra (po okusu lahko dodaš origano ali timijan), posoli, popraj in pusti, da se še malo kuha. Zmešaj s paličnim mešalnikom. Lahko dodaš še malo olivnega olja in namaz je gotov.

Ponudi ga na rezini kruha ali na malih kapejih. Za boljši okus lahko daš na namaz malo naribanih kislih kumaric in rezino trdo kuhanega jajčka.

Nataša Kajmaković

ZLATE MISLI

Naj čas nikoli ne mineva tako hitro,
da ne bi zastali in pomislili na drage prijatelje...

Življenje gledam z več plati,
od zgoraj, spodaj in še kje,
je le privid, podaljšek sanj;
vem, da življenja ne poznam.

Joni Mitchell

Vse teče, nič se ne povrne,
in nič ne pride več nazaj;
nikoli val se ne obrne,
sijoča zvezda se utrne,
v temi zgubi se njen sijaj.

Lili Novy

VALENTIN VODNIK PRVI SLOVENSKI PESNIK

260 let od rojstva

Društvo Slovencev Republike Srbske TRIGLAV
78000 Banja Luka, Omladinska 89, tel/fax +387 (0) 51 263 155
e-mail: drustvo.slovencev.triglav@gmail.com; www.udruzenjetriglav.com